

www.
www.
www.
www.

Ghaemiyeh

.com
.org
.net
.ir

تاریخچه
مسجد مقدس
جمکران

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تاریخچه مسجد مقدس جمکران

نویسنده:

واحد تحقیقات مسجد مقدس جمکران

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	تاریخچه مسجد مقدس جمکران
۶	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۱۰	تاریخچه مسجد مقدس جمکران
۱۸	دعای: إلهي عظيم البناء
۲۰	تشریف مرحوم شیخ محمدتقی بافقی
۲۵	شفای سرطان پسر بچه سنتی حنفی زاهدانی در مسجد جمکران قم
۳۰	شرح ماجرا از زبان مادر نوجوان سلطانی شفایافتہ
۳۴	سفری که اخیراً با آیت‌الله زاده معظم حضرت حجّه جهت افتتاح مسجد سراوان
۳۵	برخی از وظایفی که شیعیان و دوستان
۳۹	گزیده‌ای از شمایل مبارک و خصوصیات امام زمان علیه السلام
۴۱	تَوَسُّلُ بِإِمامِ زَمَانٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ
۴۲	۱- نامه نوشتن و عرضیه دادن به امام زمان علیه السلام
۴۶	دعای مرحوم سید علیخان در کلم الطیب به حضرت صاحب الزمان علیه السلام
۶۳	زیارت ال یاسین
۷۵	دعای تَوَسُّل(مرحوم علامه مجلسی)
۸۷	سخنی با زائرین
۸۹	مدارک:
۹۳	فهرست منشورات مسجد مقدس جمکران
۱۰۲	درباره مرکز

تاریخچه مسجد مقدس جمکران

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: تاریخچه مسجد مقدس جمکران [کتاب] / واحد تحقیقات مسجد مقدس جمکران

مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران، 1382

مشخصات ظاهری: 80 ص

موضوع: قم -- تاریخ

موضوع: تشرفات -- ایران -- قم

موضوع: خصوصیات امام زمان عج

موضوع: وظایف شیعیان - امام زمان عج

وضعیت فهرست نویسی: در انتظار فهرستنوسی (اطلاعات ثبت)

شماره کتابشناسی ملی: 3304335

نام کتاب: تاریخچه مسجد مقدس جمکران

ناشر: انتشارات مسجد مقدس جمکران

تاریخ نشر: تابستان 1385

نوبت چاپ: سیزدهم

چاپ: سرور

تیراز: 20000 جلد

قیمت: 300 تومان

شابک: 4 - 6705 - 32 - 964

مرکز پخش: انتشارات مسجد مقدس جمکران

فروشگاه بزرگ کتاب واقع در صحن مسجد مقدس جمکران

مقدمه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ «اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ» مسجد شریف جمکران در نزدیکی و در طرف شرقی شهر مقدس قم، سمت جاده قم کاشان واقع شده است که از همان ابتدای بنای آن، تا به امروز مورد توجه شیفتگان امام زمان علیه السلام بوده است و علمای بزرگ، نسبت به حضور و خواندن نماز مخصوص در آنجا، عنایت خاصه‌ی داشته اند. افراد زیادی در طول تاریخ در این مکان مقدس مورد الطاف حضرت بقیه الله الاعظم - ارواحنا فداه - واقع شده، گرفتاری ها و مشکلات مادی و جسمی و معنوی آنان برطرف شده است که با مراجعه به تاریخ، صدق نوشتار ما روشن خواهد شد، و به همین منظور دونمونه از آن موارد را در این مجموعه نقل می کنیم.

در سال های اخیر، با توجه به اقبال عمومی به امام زمان علیه السلام این مسجد نیز بیشتر مورد توجه مردم و اهل تقوا و ایمان قرار گرفته، و از نقاط مختلف ایران و جهان برای درک برکات و فیوضات الهی به این مکان مقدس می آیند؛ و از طرفی هم بنای آن تجدید شده و وسعت یافته تا زائرین در تنگنا و مشقت قرار نگیرند.

طبق فرمایش صریح امام زمان علیه السلام: «این زمین شریفی است و حق تعالی این زمین را از زمین های دیگر برگزیده و شرافت داده» و دوست دارد که در این مکان عبادت شود و بندگانش با او انس گیرند، بنابراین دوستان و موالیان حضرت مهدی علیه السلام که از نقاط مختلف برای عرض حاجات خود می آیند، باید دقّت داشته و مراقب اعضا و جوارح و رفتار خود باشند، که خطأ و گناهی در این مسیر از آنان سر نزند، و در نتیجه قلب مقدس و نازنین امام زمان علیه السلام را مورد اذیت و آزار قرار ندهند. خواهران و مادران بایمان در حفظ حجاب و پوشش خود از نامحرم کاملاً مراقبت نمایند و برادران نیز نگاه های خود را کنترل کنند.

مناسب و لازم است هر کسی در صدر حوابیج خود، در لحظاتی که حال دعا و نیایش پیدا می کند، ظهور و فرج حضرت صاحب الزمان - عجل الله فرجه الشریف - را در نظر بگیرد؛ زیرا فرج و گشايش و رفع گرفتاري های شیعیان و دوستان آن حضرت، به طور کامل، تنها با حضور موفر السرور آن وجود مقدس، تحقق خواهد یافت.

ما هم به درخواست بعضی از دوستان و در پاسخ برخی از مشتاقان امام عصر علیه السلام سعی کردیم تاریخچه مختصر و مستندی از این مسجد مقدس، با بیانی ساده تهییه و در اختیار دوستان آن حضرت

بگذاریم که با مراجعه به کتب تاریخی، مناسب آن دیدیم آنچه را محدث بزرگ شیعه مرحوم میرزا حسن نوری - اعلی‌الله مقامه - در کتاب شریف نجم الثاقب آورده، نقل نماییم. امید آن داریم که این ران ملخ، در پیشگاه مقدس سلیمان زمان مقبول افتاد. إن شاء الله.

واحد فرهنگی مسجد مقدس جمکران 15 شعبان 1415

ص: 3

تاریخچه مسجد مقدس جمکران

«یا صاحب الزمان ادرکنی» شیخ فاضل حسن بن محمد بن حسن قمی که از بزرگان قدما و علمای شیعه و از معاصرین شیخ صدوق رحمه الله بوده است، در کتاب خود به نام تاریخ قم، راجع به بنای مسجد مقدس جمکران از کتاب «مونس الحزین فی معرفة الحق والیقین» چنین نقل کرده است:

شیخ حسن بن مثله جمکرانی که یکی از صلحاء است، می گوید: من شب سه شنبه هفدهم ماه رمضان ۳۹۳ هـ در منزل خود در قریه جمکران خواهد بودم، نیمی از شب گذشته بود که ناگاه عده‌ای از مردم به در خانه من آمدند و مرا بیدار کردند و گفتند: برخیز و مولای خود حضرت مهدی صاحب الزمان علیه السلام را اجابت کن که تو را طلب نموده است.

حسن می گوید: من برخاستم و خود را جمع و جور کرده و آماده شدم، گفتم: بگذارید تا پیراهنم را پوشم، آواز دادند که «هو ما کان قمیصک؛ آن پیراهن را نپوش که از تو نیست». دست بردم و شلوار

خود را برگرفتم، ندا آمد که «لیس ذلک منک فخذ سراویلک؛ آن شلواری که برگرفتی از تو نیست»، از آن خود را بردار. آن را انداختم و شلوار خود را برگرفتم و پوشیدم، آن گاه به طرف کلید رفتم تا درب منزل را باز کنم، آواز دادند که «الباب مفتوح؛ درب باز است».

چون به در منزل آمدم جماعتی از بزرگان را دیدم، سلام کردم، جواب دادند و مرحبا گفتند. آن ها مرا به مکانی که اکنون مسجد جمکران است آوردند، چون نیک نگاه کردم، تختی دیدم که فرشی نیکو بر آن پهن و بالش های فاخر بر آن نهاده و جوانی سی ساله بر آن تخت و بر چهار بالش تکیه کرده و پیرمردی هم نزد اون نشسته و کتابی در دست گرفته و بر آن جوان می خواند و بیشتر از شصت مرد اطراف او بر این زمین در حال نماز خواندن بودند که بعضی جامه های سفید و بعضی دیگر جامه های سبز بر تن داشتند.

آن پیرمرد حضرت خضر علیه السلام بود و مرا امر به نشستن نمود، آن گاه امام علیه السلام اسم مرا برداشت و فرمودند: برو به حسن مسلم بگو: تو پنج سال است که این زمین را تصرف کرده و در آن چیز کاشته و کشاورزی می نمایی، ولی ما آن را خراب می کنیم. این زمین شریفی است و حق تعالی آن را از زمین های دیگر برگزیده و شرافت داده است، امسال باز هم آن را مرتب نموده ای تا در آن به کشت و زرع پردازی و حال

آن که تورا چنین اجازه و حقی نیست، بنابراین هر بھر و نفعی که تا به حال از این زمین برگرفته ای باید برگردانی تا در این مکان مسجدی بنا کنند. خدای عزوجل به خاطر این امر خلافی که انجام داده ای و آن را جزء زمین خود گرفته ای، دو پسر جوان تورا بازگرفت، اما متبه نشدی، اگر بازهم بخواهی چنین کنی کیفرالله آن گونه که آگاه نباشی، به تو خواهد رسید.

عرض کردم: ای آقا و مولایم! برای این موضوع باید نشانه و علامتی داشته باشم؛ زیرا مردم بدون نشانه سخن مرا قبول نمی کنند.

امام علیه السلام فرمود: «إِنَّا سَنَعْلَمُ هَنَاكَ عَلَامَةً؛ مَا دَرَأَيْنَا عَلَامَةً وَنَشَانَهُ قَرَارٌ مَّا دَهِيم» تا سخن تورا تصدیق نمایند، تو برو و رسالت ما را انجام بده. (در قم) نزد سید ابوالحسن برو، به او بگو تا با تو بیاید و حسن بن مسلم را حاضر نماید و منافع چندساله را از او بگیرد و به مصرف بنای مسجد برساند. بقیه مخارج را از قریه رهق اردهال که ملک ماست بیاورند و ساختمان مسجد را تمام کنند، نصف قریه رهق را بر این مسجد وقف کردیم که هر ساله درآمد آن را بیاورند و صرف عمارت مسجد نمایند.

مردم را بگو تا به این مکان رغبت نمایند و آن را عزیز دارند، چهار رکعت نماز اینجا بگزارند:

دورکعت اول به نیت نماز تحيّت مسجد است که در هر رکعتی یک بار سوره حمد و هفت بار سوره توحید «قل هو الله أحد» خوانده و ذکر رکوع و سجود را هفت بار تکرار کنند.

دورکعت دوم را به نیت نماز امام زمان علیه السلام بخوانند؛ به این ترتیب که چون سوره حمد را شروع به خواندن نمایند و به آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْأَلُ» برسند، آن را صد بار تکرار کنند و بعد از آن، بقیه سوره حمد را بخوانند، سپس سوره توحید «قل هو الله أحد» را فقط یک بار بخوانند و آن گاه ذکر رکوع و سجود را هفت بار تکرار نمایند، رکعت دوم را نیز به همین طریق بخوانند. چون نماز را تمام کنند، یک بار تهلیل «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» بگویند و سپس تسبيحات حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را خوانده و سر به سجده گذارند و صدبار صلوّات بر پیغمبر و آله علیهم السلام بفرستند.

سپس امام علیه السلام فرمودند:

فَمَنْ صَلَّىٰ فَكَانَ مَا صَلَّىٰ فِي الْأَبْيَتِ الْعَيْقِ؛ هر کس این نماز را بخواند مانند آن است که در کعبه نماز خوانده باشد.

حسن بن مثله جمکرانی می گوید: من به راه افتادم چند قدمی هنوز نرفته بودم که دویاره مرا باز خواندند و فرمودند: بزی در گله

جعفر کاشانی چوپان است، اگر مردم ده بهای آن را دادند و اگر نه، از مال خود آن را خریداری کن و فردا شب، به این مکان بیاور و آن را بکش، آن گاه روز هیجدهم ماه مبارک رمضان گوشت آن را بین بیماران انفاق می کنی، هر مریض و بیماری که از گوشت آن بخورد حق تعالی شفایش دهد، نشانی آن بز این است که ابلق بوده و موهای بسیار دارد و هفت علامت دیگر نیز داشته، سه علامت در طرفی و چهارتای دیگر در طرف آخر.

حسن بن مثله می گوید: به منزل برگشتم، تمام شب را در اندیشه بودم، تا صبح طلوع کرد و نماز را خواندم، سپس به منزل علی المنذر رفتم و احوال دیشب را با وی گفتم، با یکدیگر به آن جایگاه که مرا شب برده بودند رفتیم، قسم به خدا میخ ها و زنجیرهایی که حدود بنای مسجد را نشان می داد مشاهده کردیم و آن ها همان نشان و علامتی بود که امام علیه السلام فرموده بود.

سپس به طرف منزل سید ابوالحسن در قم حرکت کردیم، چون به در منزل او رسیدیم خادمش را دیدیم که درب منزل در انتظار ماست، سؤال کرد: تو از جمکرانی؟ گفت: سید از سحرگاه منتظر توست. من به داخل منزل رفتم و سید ابوالحسن را سلام کردم، جوابی نیکو داد و ما را اعزاز و احترام کرده و بنشانید.

آن گاه قبل از این که من چیزی بگویم به من فرمود: ای حسن بن مثله! شب گذشته خوابیده بودم، در خواب شخصی به من گفت: بامداد مردی به نام حسن بن مثله از جمکران پیش تو می آید، آنچه به تو می گوید او را تصدیق کن و بر گفتار او اعتماد نما؛ زیرا سخن او، سخن ماست و باید قول او را رد نکنی. از خواب بیدار شدم، تا این ساعت منتظر تو بودم.

حسن بن مثله می گوید: من هم تمام احوال شب گذشته را با شرح و تفصیل برای سید ابوالحسن بیان کردم، سید بلافضله دستور داد تا اسب ها زین کردند و بیاورند و سوار شدیم، چون به نزدیک ده رسیدیم، جعفر چوپان گله اش را در کنار جاده می چرخانید، من در میان گله رفتم، بزی که از عقب گوسفندان می آمد به طرف من دوید، آن بز را گرفتم و به نزد جعفر چوپان آوردم، تا بهای آن را بدهم، جعفر سوگند یاد کرد که من هرگز این بز را ندیده ام و در گله من نبوده است، مگر امروز که می بینم، و هر چند که می خواهم آن را بگیرم ممکن نمی شود تا اکنون که به نزد شما آمد.

پس بز را همچنان که امام علیه السلام فرموده بود در آن جایگاه آوردیم و ذبح نمودیم و گوشت آن را بین بیماران تقسیم کردیم و همه شفا یافتند.

سیّد ابوالحسن، حسن مسلم را احضار کرد و منافع چند ساله زمین را از او گرفت و امر کرد تا وجهه در آمد روستای رهق را نیز آوردن و مسجد را بنا کردن و با چوب پوشانیدند.

سیّد ابوالحسن الرضا زنجیرها و میخ ها را به قم برداشت و بیماران می رفتند و خود را به آن ها می مالیدند و خدای تعالی شفای عاجل می داد.

ابوالحسن محمد بن حیدر گوید: شنیده ام که سیّد ابوالحسن الرضا در محله موسیان در شهر قم مدفون است و پس از او فرزندش بیمار شد، وی به سر صندوقی که زنجیرها و میخ ها در آن نگهداری می شد رفت تا به وسیله آن ها شفا یابد، هنگامی که سر صندوق را باز کرد اثری از زنجیرها و میخ ها نیافت و هر چه مردم جست و جو کردند فایده ای نبخشید.

مرحوم محدث نوری بعد از نقل این واقعه شریفه مطالبی می فرماید که خلاصه اش این است:

عالیم جلیل آقا محمد علی کرمانشاهی تاریخ این قصه را در سال 393 ه.ق نقل کرده ولی ظاهرا در نوشتمن اشتباه شده و در اصل 373 ه.ق بوده؛ زیرا وفات شیخ صدوق قبل از 390 ه.ق می باشد و این قصه هم در زمان حیات شیخ صدوق واقع شده است.

اماً دورکعت نماز منسوب به آن حضرت، از نمازهای معروف است و جماعتی از علمای بزرگ آن را روایت کرده اند:

1 - مرحوم شیخ طبرسی صاحب تفسیر، در کتاب «کنوز النجاح» این نماز را به همان ترتیب که در ضمن قصه گذشت، روایت نموده و بعد از نماز دعایی را نقل فرموده است، اما از تهلیل و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام و صد بار صلوات، ذکری به میان نیاورده است.

2 - مرحوم سید عظیم القدر سید فضل الله راوندی در کتاب «دعوات» در ضمن نمازهای معصومین می فرماید: نماز حضرت مهدی عليه السلام دورکعت است، در هر رکعت سوره حمد یک مرتبه و صد مرتبه آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»، و بعد از نماز صد مرتبه صلوات بر پیغمبر و آل او - علیهم السلام - .

3 - مرحوم سید جلیل علی بن طاووس در کتاب «جمال الاسبوع»، همین نماز را به گونه ای که مذکور شد، به آن حضرت نسبت داده، و لکن ذکر صد مرتبه صلوات بعد از آن را نقل نکرده و فرموده است که این دعا پس از نماز خوانده شود:

إِلٰهی عَظِمَ الْبَلَاءُ، وَرَبِّ الْخَفَاءَ، وَأَنْكَشَفَ الْغِطَاءَ، (1) وَانْقَطَعَ الرَّجَاءَ، وَضَاقَتِ الْأُرْضُ وَمُنِعَتِ السَّمَاءَ، (2) وَأَنَّ الْمُسَّ تَعَانُ وَإِلَيْكَ الْمُشْ تَكِيَّ، وَعَلَيْكَ الْمُعَوَّلُ (3) فِي الشّ-دَّه وَالرَّخ-آءِ . أَلَّه-ه-مَ ص-لّ عَل-سِ مُحَمَّدٌ (4) وَآلِ مُحَمَّدٌ، أُولَئِ الْأُمُّ-رِ الَّذِينَ فَرَضْ-تَ عَلَّ-سِ طَاعَتَهُمْ، وَعَرَفْتَنَا بِذَلِكَ مَنْزِلَتَهُمْ، فَفَرَّجْ عَنَّا بِحَقِّ-هِمْ (6) فَرَجْ عَاجِلًا قَرِيبًا، كَلْمَ-حِ الْبَصَرِ-رِ آوْ هُوَ أَقْ-رَبُ (7)،

ص: 12

-
- 1- بار الها ! گرفتاری بزرگ گشت ، و پنهانی ها آشکار شد ، و پرده از رازها برداشته شد ،
  - 2- و امید گستته شد ، و پنهانی زمین تنگ شد ، و از ریزش رحمت آسمان دریغ ورزیده شد ،
  - 3- و تویی یاور ما و به سوی توست گلایه ها و شکایت ها ، و بر توست اعتماد و تکیه ما
  - 4- چه در سختی و چه در آسانی . بار الها ! درود فrust بر محمد
  - 5- و خاندان محمد ، آن زمامدارانی که واجب کرده ای بر ما فرمان برداری
  - 6- و اطاعت شان را ، و بدین سبب جایگاه شان را به ما شناساندی ، پس گشايش ده بر ما به حق ایشان
  - 7- گشايشی فوری و نزدیک ، همچون برهم زدن چشم یا زودتر (از آن) ،

يا مُحَمَّدْ يا عَلِيٌّ ! يا عَلِيٌّ يا مُحَمَّدْ ! إِكْفِيَانِي فَإِنَّكُما [\(1\)](#) كافِ-يان ، وَأَنْصُ-راني فَإِنَّكُ-ما ناصِ-ران . يا مَوْلَانا يا [\(2\)](#) صاحِبِ الرَّمَان ،
الْغَوْثَ الْغَوْثَ . أَدْرِكْنِي [\(3\)](#) أَدْرِكْنِي أَدْرِكْنِي . اللَّهُ مَاعَهُ اللَّهُ مَاعَهُ السَّاعَةَ . الْعَجَلَ الْعَجَلَ [\(4\)](#) . يا أَرَحَمَ الرَّاحِمِينَ ! بِحَقِّ مُحَمَّدٍ
[\(5\)](#) وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ .

ص: 13

-
- 1- ای محمد؛ ای علی! ای علی؛ ای محمد! مرا نگه دارید که شمایید
  - 2- نگه دارندگان من ، و مرا یاری کنید که شمایید یاوران من ای سرور ما! ای
  - 3- صاحب اختیار جهان! به فریادم برس ! به فریادم برس ! به فریادم برس ! دریاب مرا !
  - 4- دریاب مرا ! دریاب مرا ! همین ساعت ، همین ساعت ، هم اکنون . فوری فوری
  - 5- زود ! ای خدا ای مهربان ترین مهربانان ! به حق محمد و خاندان پاکیزه اش (برآورده کن دعای مرا).

تشریف مرحوم شیخ محمد تقی بافقی خدمت امام زمان علیه السلام در مسجد جمکران سید شریف، سید مرتضی حسینی معروف به ساعت ساز قمی، که از اشخاص باحقیقت و متدين پایین شهر قم، و به نیکی و پارسايی مشهور و معروف بوده حکایت نموده است:

شب پنج شنبه ای در فصل زمستان که هوا بسیار سرد، و برف زیادی هم قریب نیم زرع روی زمین نشسته بود، در منزل خود نشسته بودم به خاطرم آمد که امشب، شب پنج شنبه و هنگام رفتن آخوند (شیخ محمد تقی بافقی) به مسجد جمکران است.

با خود گفتم که حتما با این هوا و برف، امشب را تعطیل کرده اند، اما دلم طاقت نیاورد و در پی ایشان رفتم، در مدرسه هم نبود، سراسیمه از هر طرف جویا، واژ هر کس پویای ایشان بودم، تا به میدان میر، که سر راه جمکران است رسیدم، تصمیم گرفتم تحقیق کاملی درباره ایشان نمایم.

شخصی که خباز و نانوای میدان میر بود گفت: آقا چرا مضطربی و به دنیال چه کسی می گردی؟

گفتم: در فکر حاجی شیخ محمد تقی هستم که مبادا به مسجد رود، زیرا در این هوای سرد و برف فراوان، بیابان پر از خطرِ جانوران و ترس خشک شدن از کوران و سرما است. آمدم که او را ببینم و ممانعت از رفتن او کنم ولی هنوز وی را ندیده ام و کسی هم خبر از او ندارد.

نانوا گفت: معطل نشو، زیرا ایشان با چند نفر از اصحاب و طلابش به سمت مسجد جمکران رفتند. همین که این کلام را شنیدم اضطرابم بیشتر شد با عجله به راه افتادم.

نانوا گفت: کجا شتاب می کنی؟ گفتم: شاید به آن ها برسم و ایشان را برگردانم یا چند نفری را با وسایل لازم با آن ها بفرستم.

نانوا گفت: بیخود مرد، زیرا که به آن ها قطعاً نخواهی رسید و شاید الان اگر به خطری بinxورده باشند نزدیک مسجد باشند.

من بسیار پریشان شدم، و به خاطر آن شدت سرما و برفی که متصل‌اً از آسمان می بارید ترس داشتم از این که پیش آمدی برای آن ها خواهد نمود، اما چاره ای نداشتیم، اهل منزل نیز از پریشانی من، مضطرب و اندوهناک شدند.

خوابم نمی برد، به دعا کردن برای ایشان مشغول بودم که نزدیک سحر در چشمم گرمی مختصراً حاصل شد، و بین خواب و بیداری

بودم، که ملاحظه نمودم حضرت صاحب الامر - عجل الله له الفرج - وارد منزل شدند و به من فرمودند: سید مرتضی چرا مضطربی؟ عرض کردم: ای مولایم! به خاطر شیخ محمد تقی، که امشب به مسجد رفته و نمی دانم بر سر او چه آمده است.

فرمودند: سید مرتضی، گمان می کنی من از حاج شیخ دورم، الان به مسجد رفتم و وسایل استراحت او و اصحابش را فراهم کرده و آمدم.

از خوشحالی برخاسته و به اهل منزل که از من پریشان تر بودند مژده این بشارت را دادم. صبح زود برخاستم و برای اثبات راستی و صحّت این خواب به شخص پرداختم تا به یکی از اصحاب حاج شیخ رسیدم، به وی گفتم: دوست دارم قضیه دیشب را بازگویی.

گفت: بله! دیشب حاج شیخ ما را برداشته و در آن هوای سرد و برفی به طرف مسجد جمکران رفتیم، اما وقتی که از شهر خارج شدیم، یک حرارت و شوق دیگری داشتیم به گونه ای که در روی برف، از زمین خشک و روز آفتابی سریع تر می رفتیم، تا به اندک زمانی به مسجد رسیده و متحیر بودیم که شب را از سرما، چگونه به روز آوریم که ناگاه دیدیم جوان سیدی که به نظر دوازده ساله می رسید، وارد شده و به حاج شیخ فرمود: دوست دارید کرسی و لحاف و آتش برایتان حاضر کنم؟ ایشان گفتند: اختیار با شمامست.

آن سید از مسجد بیرون رفت، اما چند دقیقه ای طول نکشید که برگشت و با خود کرسی و لحاف و منقلی از ذغال و آتش آورد، و در یکی از حجرات گذاشته و مرتب نمود، هنگام رفتن از حاج شیخ پرسید: باز هم احتیاجی هست؟ شیخ جواب داد: خیر.

یک نفر از ما اظهار داشت: ما صبح زود می رویم، این اثنایه را به چه کسی بسپاریم؟ فرمود: هر کس آورده خودش خواهد برد، و از نظر ما پنهان شد.

ما در تعجب بودیم که این سید چه کسی بود! و اثنایه را از کجا آورد، با این که از این جا تا قریه جمکران رفتن و برگشتن به اندازه یک کیلومتر راه است ولا-اقل برای رفت و برگشت و تهیه لوازم، نیم ساعت لازم است و از طرف دیگر چند ساعت از شب گذشته و هوا هم سرد، و برف هم در حال باریدن بود، تا صبح در این فکر بودیم، عاقبت اثنایه را همان جا گذاردیم و آمدیم و هنوز در همان فکر هستم.

به او گفتم: من می دانم که آن سید جوان چه شخصی بود، آن گاه داستان اضطراب و خواب خود و فرمایش مولايم را برای او بیان کردم، و گفتم که از خانه ام بیرون نیامدم مگر برای این که راستی و صحّت خواب خود را بیینم، والحمد لله که دیدم، و فهمیدم که مولايم از این مرد شریف غافل نیست.

لازم به یادآوری است که مرحوم شیخ محمد تقی بافقی در تعمیر ساختمان قدیمی مسجد و احیا و رونق دادن به آن، سهم به سزاگی داشته، و مقید بوده است که شباهی جمعه با جمعی از طلابِ متین و وارسته به آنجا مشرف شده و تا صبح به مناجات با قاضی الحاجات و انسِ با مولا و آفای خود حضرت صاحب الزمان - عجل الله فرجه الشریف - پردازد.

شفای سرطان پسر بچه سنی حنفی زاهدانی در مسجد جمکران قم

در «مسجد جمکران» پسر بچه ای که اهل « Zahidan » است، شفا گرفته است که هم فیلم ویدیویی و هم نوار مصاحبه آن موجود است. اینک سؤال و جوابی را که جناب « حاج آقای موسوی » مدیریت محترم آن زمان مسجد با خود نوجوان و والده او نموده، از نوار پیاده و ذیلاً از نظر خوانندگان محترم می گذرد:

تاریخ مصاحبه: هیجدهم آبان ماه 1372 ه.ش.

-- لطفا خود را معرفی و اصل ماجراهای شفا یافتن را بیان کنید.

-- بسم الله الرحمن الرحيم. من «سعید چندانی»، دوازده ساله هستم که حدود یک سال و هشت ماه به سرطان مبتلا بودم و دکترها جوابم نموده بودند.

پانزده روز قبل، شب چهارشنبه که به «مسجد جمکران» آمدم، در خواب دیدم نوری از پشت دیوار به طرف من می آید که اول ترسیدم، بعد خود را کنترل نمودم، این نور آمد و با بدن من تماسی

پیدا کرد و رفت و نور آن قدر زیاد بود که من نتوانستم آن را کامل ببینم، بیدار شدم و باز خوابیدم تا صحیح که از خواب بیدار شدم، دیدم بدون عصا می توانم راه بروم و حالم خیلی خوب است. تاشب جمعه در مسجد ماندیم و در شب جمعه، مادرم بالای سرم نشسته بود و به تلاوت قرآن مشغول بود، احساس کردم کسی بالای سر من آمد و جملاتی را فرمود که من باید یک کاری را انجام دهم، سه مرتبه هم جملات را بیان کرد.

من به مادر گفتم: مادر! شما چیزی به من گفتی؟ گفت: نه! من آهسته مشغول قرائت قرآنم.

گفتم: پس چه کسی با من حرف زد؟ گفت: نمی دانم.

هرچند سعی کردم آن جملات را به یاد بیاورم، متاسفانه نشد و تا الان هم یادم نیامده است.

-- سعید جان! شما اهل کجا هستی؟! -- زاهدان.

-- کدام شهر زاهدان؟ -- خود زاهدان.

-- کلاس چندمی؟

ص: 20

-- کدام مدرسه می روی؟ -- محمد علی فائق.

-- شما قبل از شفا پیدا کردن، چه ناراحتی داشتی؟ -- غدّه سرطانی.

-- در کجای بدن بود؟ -- لگن و مثانه و شکم.

-- از چه جهت ناراحت بودی؟ -- راه رفتن و درد و ناراحتی که حتی با عصا هم نمی توانستم درست راه بروم و مرا بغل می گرفتند.

-- دکترها چه گفتند؟ -- گفتند ما نمی توانیم تو را عمل کنیم و جوابم کردند و بعضی از دکترها هم به مادرم می گفتند باید پایش را قطع کنیم.

-- شما در این مدت، بیرون از منزل نمی رفتی؟ -- از سه ماه قبل که مرا جهت عمل جراحی، نمونه برداری کرده بودند، دیگر نتوانستم از خانه بیرون بروم.

-- در این سه ماه چه می کردی؟ -- خوابیده بودم و نمی توانستم راه بروم.

-- می شود آدرس منزلتان را بگویید؟ -- بلی! زاهدان، کوی امام خمینی، انتهای شرقی، کوچه نعمت، پلاک 6، منزل آقای چندانی.

-- شما چطور شد جمکران آمدید؟ -- مادرم مرا آورد.

-- الآن که به مسجد جمکران آمده ای، چه احساسی داری؟ -- خیلی احساس خوبی دارم و ناراحتی هایم همه برطرف شده.

-- بعد از اینکه شفا یافته، نزد دکتر رفته ای؟ -- آری! -- چه گفتند؟ -- تعجب کردند و مادرم به آنها گفت: ما دکتر دیگری داریم و او علاج کرده. گفتند: کجاست؟ گفت: جمکران و آنها آدرس گرفتند و گفتند ما هم می رویم.

-- شما قبل از اینکه شفا بگیری و قبل از خواییدن، چه راز و نیازی کردی و با خود چه می گفتی؟ -- گریه کردم و از خدا و امام زمان علیه السلام خواستم که این درد از من برود و مرا شفا بدهد و بالاخره به نتیجه رسیدم و موفق شدم و خیلی راضی ام.

-- شما برای معالجه کجا رفتید؟ -- چند ماه قبل به بیمارستان «الوند» رفیم. بعد دکتر گفت تگه برداری می کنم، بستری شدم و تگه برداری کردند. پس از چهار روز که بستری بودم، از حال رفتم، و سه چهار ماه اصلاً نتوانستم راه بروم و تمام خانواده ام مأیوس بودند.

-- خیلی درد داشتی؟ -- آری! -- الان هیچ دردی نداری؟ -- خیر! -- با چه چیزی شما را به اینجا آورده‌اند؟ -- ماشین.

-- به چه نحو وارد مسجد شدی؟ -- تا نصف راه با عصا آمدم، نتوانستم، مرا بغل کردند و به مسجد آورده‌اند.

* * *

ص: 23

بسم الله الرحمن الرحيم بِرَحْمَةِ اللّٰهِ الرَّحِيمِ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُهُمْ وَسَلَامُهُمْ عَلَيْكُمْ أَعْلَمُ بِمَا تَقُولُونَ (صلوات حاضرين) برای خشنودی امام زمان علیه السلام صلوٽ! (صلوات حاضرين) من از یک جهت ناراحت و از یک جهت خوشحال هستم و لذا نمی توانم درست صحبت کنم، ببخشید. اما ناراحتی من این است که می خواهم از اینجا بروم و جهت خوشحالی ام آن است که فرزندم شفا پیدا کرده است.

بچه من یک سال و هشت ماه مريض بوده و به من چيزی نگفت. يعني فرزندم یک سال با درد ساخت و چيزی نگفت، تا ناراحتی خيلي شدید شد و به من اظهار کرد. من او را نزد دکترهای زاهدان بردم، به من گفتند باید این بچه را به تهران آوردم و نمونه برداری کردند و گفتند: «غدّه سرطانی است.» من بی اختیار شده و به سر و صور تم زدم و از آن روز به بعد که مرض او را فهمیدم خواب راحت نداشتم و شب های طولانی را نمی دانم چطور گذرانده و خواب به چشمان من نمی آمد. آنچه بلد بودم این بود که: اول به نام

خدا درود می فرستادم و «الله اکبر» و «لا اله الا الله» می گفتمن. چندین دوره تسبیح «لا اله الا الله» گفتمن که این نام خداست. بعده به نام محمد صلی الله علیه و آله و بعد به نام حضرت مهدی علیه السلام و بقیه انبیا صلوات فرستادم؛ چون خواب که به چشم نمی آمد، نمی خواستم بیکار باشم.

-- دکترها چه گفتند؟ -- گفتند مادر سعید! الان که بچه را از بین بردى برای ما آوردي؟ و به من گفتند سرطان است و علاج ندارد. گفتمن: تقصیر من نیست به من نگفت. به او گفتند: چرا نگفتی؟ گفت: من نمی دانستم که سرطان است. به هر حال دکترها عصبانی شدند و به من گفتند ببرش.

چهار دکتر ما را جواب کردند. به بعضی از دکترها التماس کردم، گفتند: شیمی درمانی می کنیم تا چه پیش آید.

چند جلسه شیمی درمانی کردند و هنوز زیر برق نگذاشته بودند که من سعید را به اینجا (مسجد جمکران) آوردم.

* * وقتی به اینجا آمدیم، روز سه شنبه بود و سعید شب چهارشنبه، ساعت سه بعد از نصف شب، که بچه ام تنها بود و من خودم مسجد بودم، خواب می بیند. من آمدم دیدم بدون عصا دارد راه می رود.

گفتم: سعیدجان! زود برو چوب را بردار، چرا بدون عصا می‌روی؟ گفت: من دیگر با پای خودم می‌توانم راه بروم و احتیاجی به عصا ندارم. مگر من نیامدم اینجا که بدون چوب بروم؟ من و برادرش گفتیم لابد شوختی می‌کند، او گفت: من شفاگرفتم و خوابش را گفت.

برادرش گفت: «اگر راست می‌گویی، بنشین». نشست. «بلند شو»، بلند شد. «سینه خیز برو»، رفت. دیدم کاملاً خوب شده است. الحمد لله رب العالمين.

من به خاطر این که بچه ام را چشم نکنند و اسباب ناراحتی او را فراهم نکنند، گفتم به کسی نگویم تا بعدا برای متصلی مسجد نقل می‌کنم. شکر! الحمد لله! بچه ام را آوردم اینجا، سالم شده و امید است حضرت اجازه بدهد تا از خدمتش مرخص شویم.

در نوار ویدیویی از این مادر سؤال شده: چرا شما به «مسجد جمکران» آمدی؟ در جواب می‌گوید: به خاطر خوابی که وقتی در بیمارستان تهران بودم، دیدم که مرا به اینجا راهنمایی کرده و گفتند: شفای فرزند تو آنجاست.

-- ایشان چند ماه مریض احوال و بستری بود؟ -- از شهریور ماه، که از شهریور تا آبان، دیگر هیچ نتوانست راه

برود. در زاهدان پدرش او را بغل می‌گرفت و از این طرف به آن طرف و پیش دکتر می‌برد و در مسافرت برادرش که همراه ما هست؛ چون بعد از نمونه برداری، به کلی از پا افتاد، و عکس‌ها و مدارک موجود است.

-- بعد از شفا هم او را پیش دکترها بردی؟ -- آری! و تعجب کردند و گفته‌ند: چه کار کردی که این بچه خوب شده؟ گفتم: ما یک دکتر داریم که پیش او برد. گفت: کجاست؟ گفتم: «قم جمکران» و از سگه‌های امام زمان علیه السلام که شما داده بودید، به آن‌ها دادم. به خدا دکتر تعجب کرد، دکترش آدرس جمکران را نیز گرفت.

-- کدام دکتر بود؟ -- بیمارستان هزار تختخوابی امام خمینی، و نام دکتر هم «دکتر رفعت» و یک دکتر پاکستانی.

-- دقیقاً چه مدت است که اینجا هستی؟ -- نزدیک به یک برج است اینجا هستم و باید حضرت امضا کند و اجازه دهد تا از اینجا برویم.

-- پدرش می‌داند؟ -- آری! خودم تلفن زدم و همه تعجب کرده و باور نمی‌کنند که بچه خوب شده باشد.

-- محل شما اکثرا اهل تسنن هستند؟ -- بلی! -- خودمان اهل تسنن و حنفی هستیم، پیرو دین، قرآن و اسلام هستیم.

-- حالا که امام زمان علیه السلام بچه شما را شفا داده، شیعه نمی شوید؟ -- امام زمان علیه السلام مال ما هم هست و تنها برای شما نیست.

***

سفری که اخیرا با آیت الله زاده معظم حضرت حجّه جهت افتتاح مسجد سراوان

نویسنده در سفری که اخیرا با آیت الله زاده معظم حضرت حجّه الاسلام و المسلمين آقای حاج سید جواد گلپایگانی جهت افتتاح مسجد سراوان به زاهدان داشتم و جویای حال این خانواده شدم به دونکته آگاهی یافتم:

- 1 - دیدار این نوجوان با مرحوم آیت الله العظمی گلپایگانی و سفارش ایشان به او که باید جزو شاگردان مکتب امام صادق علیه السلام مواز سربازان امام عصر - ارواحنا فداه - شوی.
- 2 - مژده دادند که افراد خانواده این نوجوان همه شیعه اثنی عشری شده اند و این قصه نزد مردم آن جا مشهور است.

صفحه 28

برخی از وظایفی که شیعیان و دوستان

برخی از وظایفی که شیعیان و دوستان امام زمان علیه السلام نسبت به آن حضرت دارند آنان که عنایت مولای خود را می طلبند، باید توجه داشته باشند که تنها نباید توقع داشت که از آن سو توجّهی شود، بلکه ما هم در مقابل آقا و ولی نعمت مان وظایفی داریم، وظایفی که عمدها از آن ها غافلیم و این غفلت ها قلب مقدس آن حضرت را از ما محزون و اندوه ناک می سازد، آنجا که می فرماید:

«خداؤند ما و شما را از فتنه ها نگاه دارد و به ما و شما روح یقین موهبت کند و از بدی عاقبت باز دارد».[\(1\)](#) تردید و سرگردانی، و گرایش به مکتب های پوشالی و بی اساس، و کردار ناشایست که از لوارم دوران غیبت کبری است شایسته شیعیان و دوستان آن حضرت نیست؛ چرا که خاطر آن امام مهربان را آزرده می سازد:

ص: 29

-
- 1- فرازهایی از توقیعات حضرت ولی عصر علیه السلام خطاب به عالم بزرگوار، شیخ مفید رحمه الله، بحار الانوار ج 53، ص 175 و 177 به نقل از «احتجاج».

«ما از رسیدگی و سرپرستی شما کوتاهی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نمی‌بریم که اگر جز این بود نابسامانی‌ها و مصیبت‌ها بر سرتان فرود می‌آمد و دشمنان، شما را درهم می‌شکستند. تقوای خود را بیشتر کنید و ما را یاری دهید».⁽¹⁾ لذا مناسب دیدیم نمونه‌ای از وظایف مهم نسبت به آن حضرت را، زینت بخش این نوشتار قرار دهیم:

1- شناخت و معرفت کامل از طریق صفات و خصایصی که مخصوص آن حضرت است، و مداومت داشتن برخواندن این دعا:

آلَّهُمَّ عَزَّ رَفْنِي نَفْسَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْلَمْ تُحْرِفْ رَفْنِي نَفْسَكَ،⁽²⁾ لَمْ أَعْرِفْ نَبِيًّا-كَ . الَّهُمَّ عَزَّ رَفْنِي رَسُولَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْ نَبِيًّا-كَ⁽³⁾ لَمْ تُعْرِفْ رَسُولَكَ، لَمْ أَعْرِفْ حُجَّةَ-تَكَ . الَّهُمَّ عَرَفْنِي⁽⁴⁾ حُجَّتَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَّتْ عَنْ دِينِي.⁽⁵⁾

ص: 30

. 1- همان.

2- بار خدایا ! خودت را به من بشناسان؛ زیرا اگر خودت را به من بشناسانی ،

3- پیامبرت را نشناسم . خدایا پیامبرت را به من بشناسان؛ زیرا اگر

4- پیامبرت را به من بشناسانی ، حجّت را نشناسم . خدایا به من بشناسان

5- حجّت را؛ زیرا اگر حجّت را به من بشناسانی ، از دینم گمراه شوم.

- 2 - منتظر ظهور و فرج آن حضرت بودن، به گونه ای که این انتظار در انسان تحرک ایجاد کرده و در عمل ظاهر شود، تا آنجا که در انجام واجبات الهی و ترک محترمات کوتاهی نکند.
- 3 - تسلیم و انقياد برای امر امام علیه السلام داشته باشد و عجله نکند، یعنی چون و چرا در امر ظهور آن جناب ننماید و آنچه از جانب آن حضرت می رسد، صحیح و مطابق حکمت بداند.
- 4 - از مال خود به آن حضرت هدیه نماید، مثلاً مالی را که می خواهد به امام علیه السلام هدیه دهد، به همین قصد در راهی که می داند رضای آن حضرت است مصرف نماید، مانند این که به صالحان از دوستان و شیعیان آن حضرت کمک نماید.
- 5 - صدقه دادن به قصد سلامتی آن حضرت.
- 6 - مداومت نمودن بر خواندن این دعا که در کتاب کمال الدین از حضرت صادق علیه السلام روایت شده: «يا أَللّهُ يارَحْمَنُ يارَحِيمُ يا مُقلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ».
- 7 - در هر حال و زمانی آماده یاری نمودن آن حضرت باشد، و در فراقش معموم بوده و ندبه و زاری نماید (مداومت داشتن بر خواندن دعای ندبه در صبح های جمعه).
- 8 - در مشکلات و گرفتاری های مهم به آن حضرت متولّ شود.

ص: 31

9 - فضایل و کمالات و صفات آن حضرت را ذکر نمودن و مردم را به سوی معرفت و شناخت آن جناب و خدمت به آن بزرگوار دعوت کردن.

10 - صبر کردن بر سختی ها و اذیت و سرزنش دشمنان دین در زمان غیبت.

11 - ثواب اعمال نیک و عبادات را به آن حضرت هدیه نمودن.

12 - دعا کردن برای سلامتی آن بزرگوار و طلب پیروزی و یاری و ظهرور آن جناب را، از خدای متعال نمودن.

13 - خواندن زیارت آن حضرت و دعای عهد که در کتاب مفاتیح الجنان نقل شده است.

14 - بر دین و اعتقادات خود ثابت باشد و با نااهلان و منحرفین که او را نسبت به دینش سست کنند معاشرت نکند.

گزیده ای از شمایل مبارک و خصوصیات امام زمان علیه السلام

گزیده ای از شمایل مبارک و خصوصیات امام زمان علیه السلام بسیار مناسب و نیکوست که صفحات پایانی این نوشتار را به ذکر مختصری از شمایل مبارک حضرت بقیه الله - عجل الله فرجه الشریف - اختصاص دهیم تا مرهمی بر دل سوخته دوستان و شیفتگان جمالش باشد، لازم به یادآوری است خصوصیاتی که نقل می شود در ضمن روایاتی که از طریق شیعه و سنّی رسیده بیان شده است:

شیوه ترین مردم در خلق و اخلاق به حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم بوده و شمایل او شمایل آن حضرت می باشد. چهره اش سفید درخشند، که سرخی به او آمیخته و گندم گون است. پیشانی نازینیش فراخ و سفید و تابان است و ابرو اش به هم پیوسته و بینی مبارکش باریک کشیده و بالا آمده که مختصری برآمدگی در وسط دارد. گوشت صورت مبارکش کم است، و بر گونه راستش خالی است همچون ستاره ای درخشنان، میان دندان هایش گشاده و به هم پیوسته، چشم انداش سیاه و درشت و فرو رفته، و پلک ها درخشند، و شاید

فرورفتگی چشم ها در اثر عبادت و بیداری و گریه بسیار باشد. از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت شده:

«الْمَهْمَدِيُّ طَاؤُسُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَجْهُهُ كَالْقَمَرِ الدُّرْرِيِّ، عَلَيْهِ جَلَابِيُّ التُّورِ؛ (1) «عَلَيْهِ جُنُوبُ النُّورِ تَسْوَقُ بِشَعاعِ ضَيَاءِ الْقُدُّسِ؛ (2) لَيْسَ بِالظَّوِيلِ الشَّامِخِ وَلَا بِالْقَصِيرِ الْأَزِيقِ، بَلْ مَرْبُوعُ القَامَهِ مُدَوَّرُ الْهَامَهِ؛ (3) «عَلَى خَدَيْهِ الْأَيْمَنِ خَالٌ كَانَهُ فَتَاهُ مِسْكٍ عَلَى رَضْرَاضَهِ عَبْرٍ؛ (4) «لَهُ سَمْتٌ مَا رَأَتِ الْعُيُونُ أَفْصَدَ مِنْهُ؛ (5) «اللَّهُمَّ أَرِنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ وَالْغُرَّةَ الْحَمِيدَةَ وَاكْحُلْ نَاظِرِي بِنَطْرَوْ مِنِّي إِلَيْهِ؛ (6)

ص: 34

-
- 1- حضرت مهدی علیه السلام طاووس اهل بهشت است، چهره اش مانند ماه درخشند، و بر بدنش جامه هایی از نور است.
  - 2- بر او جامه های نورانی است که متلاًلاً به شعاع انوار فیض و فضل الهی می باشد.»
  - 3- قامتش نه بلند بالای بی اندازه و نه کوتاه به زمین چسبیده، بلکه معتدل و متوسط القامه بوده و سر مبارکش مدور است.»
  - 4- بر گونه راستش خالی که گویی ریزه مُشكی است که بر زمین عنبرین ریخته.
  - 5- هیأت زیبا و خوشی دارد که هیچ چشمی هیئتی به آن اعتدال و تناسب ندیده است.»
  - 6- بار خدایا آن جمال با رشادت، و پیشانی نورانی ستایش شده را به من بنمایان، و چشمم را به نگاهی به او، سرمه کن.»

امامان معصوم و ائمه اطهار علیهم السلام آیت‌های کرامت و نشانه‌های رحمت و احسانند که بخشش، عادت آن‌ها و کرامت و جوانمردی خمیرماهه وجودی ایشان است و در طول تاریخ و در کوران‌های زندگی، از شیعیان و دوستان خود دستگیری نموده‌اند. امام زمان ارواحنا فداه نیز از همین شجره طیبیه و خاندان با فضیلت است، اگر چه بنابر مصالحی خداوند ایشان را از انتظار غایب فرموده است و ظاهر نیست، اما احوال و اخبار دوستان و پیروانش بر آن بزرگوار پوشیده نمی‌باشد و در رسیدگی به حال آنان که، به حبل ولایتش چنگ زند کوتاهی نمی‌کند و پیوسته برکات و رحمتش بر امت جدش جاری است.

لذا بایسته و شایسته است که در مهمات و گرفتاری‌های دشوار مادی و معنوی، دست نیاز و ندای عجز و استغاثه به سوی این مولا و آفای رئوف و مهربان دراز کنیم، تا در مصایب و مشکلات توانفرسای دوران غیبت، به فریادمان رسند و الطاف و عنایات شان شامل حال مان گردد.

۱- نامه نوشتن و عریضه دادن به امام زمان علیه السلام

الف) مرحوم محدث قمی در کتاب «منتهى الآمال» به نقل از «تحفه الزائر» علامه مجلسی و «مفاتیح النجاه» سبزواری می نویسد:

هرکس حاجتی دارد آنچه که ذکر می شود در رقعه ای بنویسد و در (ضریح) یکی از قبور ائمه علیهم السلام بیندازد، یا رقعه را بندد و مهر کند و خاکِ پاکی را گل سازد، و آن را در میان گل گذارد و در نهری یا چاهی عمیق یا غدیر آبی اندازد، که به حضرت صاحب الزمان علیه السلام می رسد و آن بزرگوار عهده دار برآوردن حاجت می شود.

رقعه این چنین نوشته می شود:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَبَّثُ يَا مُولَىَ اللَّهِ عَلَيْكَ مُسْمَتَ تَغْيِيَّثَ، وَشَكَوْتُ مَا نَزَّلَ بِي مُسْمَتَ تَحْيِيرًا بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ثُمَّ بِكَ، مِنْ أَمْرٍ قَدْ
دَهَمَنِي، وَأَشَّ غَلَ قَلْبِي، وَأَطَالَ فِكْرِي، وَسَلَبَنِي بَعْضَ لُبِّي، وَعَيَّرَ حَطِيرَ نِعْمَةِ اللَّهِ عِنْدِي، أَسْلَمَنِي عِنْدَ تَحْيِيلِ فُرُودِهِ الْخَلِيلُ، وَتَبَرَّأَ مِنِي عِنْدَ
تَرَائِي إِقْبَالِهِ إِلَيَّ الْحَمِيمُ، وَعَجَزَتْ عَنْ دِفَاعِهِ حِيلَتِي، وَخَانَتِي فِي تَحْمِيلِهِ صَبْرِي وَقُوتَنِي، فَلَجَأْتُ فِيهِ إِلَيْكَ، وَتَوَكَّلْتُ فِي الْمَسْئَلَةِ لِلَّهِ جَلَّ شَنَاؤُهُ

عَلَيْهِ وَعَلَيْكَ فِي دِفَاعِهِ عَنِّي، عِلْمًا بِمَا كَانَكَ مِنَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَلِيَ التَّدْبِيرُ وَمَا لِكَ الْأَمْرُ، وَاثِقًا بِكَ فِي الْمُسَارَعَةِ فِي الشَّفَاعَةِ إِلَيْهِ جَلَّ شَانَوْهُ فِي أَمْرِي، مُتَّسِّقًا لِأَعْجَابِهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِيَّاكَ بِإِعْطَائِي سُولِي. وَأَتَ يَا مَوْلَايَ! جَدِيرٌ بِتَحْقِيقِ ظَنِّي وَتَصْدِيقِ أَمْلِي فِيكَ فِي أَمْرٍ كَذَا وَكَذَا (پس حاجات خود را ذکر نمایید) فيما لا۔ طاقَةٌ لَيْ بِحَمْلِهِ، وَلَا صَبَرَ لَيْ عَلَيْهِ، وَإِنْ كُنْتُ مُسَمَّ تَحْقِقًا لَهُ وَلَا صَدَّ عَافِهِ بِقَبِيحِ أَعْوَالِي، وَنَفَرِيطِي فِي الْوَاجِباتِ الَّتِي لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

فَأَغْنَتْنِي يَا مَوْلَايَ صَدَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ! عِنْدَ اللَّهَ هُنَّمَنَّ لَهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي أَمْرِي قَبْلَ حُلُولِ التَّنَافِ وَشَـ مَا تَهُ الأُعْدَاءِ، فِيكَ بَسَّ طَـتِ النَّعْمَةُ عَلَيَّ، وَاسْتَمَّلَ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ لَيْ نَصَّـ رَا عَزِيزًا وَفَتَحَـ قَرِيبًا، فِيهِ بُلُوغُ الْأَمَالِ، وَخَيْرُ الْمَبَادِي وَخَوَاتِيمُ الْأَعْمَالِ، وَالْأَمْنُ مِنَ الْمـ خَاوِفِ كُلِّهَا فِي كُلِّ حَالٍ، إِنَّهُ جَلَّ شَانَوْهُ لِمَا يَشَاءُ فَعَالُ، وَهُوَ حَسْبِي وَنَعْمَ الْوَكِيلُ فِي الْمَبْدَءِ وَالْمَآلِ.

آن گاه در کنار آن نهر یا چاه یا غدیر باست د و تو جه به یکی از وکلای آن حضرت نموده و او را در نظر آورد (یا عثمان سعید

العمروی، یا پسر او محمد بن عثمان، یا حسین بن روح یا علی بن محمد السّمری) و یکی از آن ها بر زیان آورده و صدا نماید و بگوید:

یا فلان بن فلان! سلام علیک! آش هد آن وفاتک فی سیل الله، وانک حی عنده الله مژوق، وقد خاطبتك فی حیاتک الی که عنده الله عز وجل. و هذه رفعتی و حاجتی إلی مؤلانا عليه السلام، فسلّمها إلیه! وأنت الثقة الأمين.

سپس نوشته را در نهر یا در چاه یا در غدیر اندازد که ان شاء الله حاجت او برآورده خواهد شد.

** ب) مرحوم شیخ علی اکبر نهادنی در کتاب العقری الحسان می فرماید که فاضل متبحر، محمد بن محمد الطیب از علمای دولت صفویه، در کتاب انس العابدین از کتاب سعادات، به این عبارت، دعای توسل برای هر مهمی و حاجتی را نقل کرده است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَوَسَّلْتُ إِلَيْكَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ مُحَمَّدَ بْنَ الْحَسَنِ بْنَ عَلَيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ

عَلَيِّ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلَىٰ بْنِ الْحُسَنِ بْنِ عَلَىٰ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، التَّبَّأْ الْعَظِيمَ، وَالصِّدَّرَاطَ الْمُسَسَّ تَقِيمَ، وَعَصْمَةَ الْلَّاجِينَ! بِأَمْكَنْ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَبِلَائِكَ الطَّاهِرِينَ، وَبِأُمَّهَاتِكَ الطَّاهِراتِ، يَسِّرْ وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ وَالْجَبَرُوتَ الْعَظِيمَ، وَحَقِيقَةَ الْأَعْيَانِ، وَنُورَ النُّورِ وَكَتَابَ الْمَسْطُورِ، أَنْ تَكُونَ سَفِيرِي إِلَى اللَّهِ تَعَالَى فِي الْحَاجَةِ الْفُلَانِ (حاجات خود را ذکر نمایید) أَوْ هَلَاكِ فُلَانِ بْنِ فُلَانِ. (وبه جای فلان بن فلان نام دشمن خود را بنویسید).

آن گاه این رقه و نوشته را در میان گل پاکی گذارد و در آب جاری یا در چاهی بیندازد و در آن حال بگوید:

يَا عُثْمَانَ بْنَ سَعِيدٍ وَيَا مُحَمَّدَ بْنَ عُثْمَانَ أَوْ صِلَا قِصَّتِي إِلَى صَاحِبِ الرَّمَانِ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

دعای مرحوم سید علیخان در کلم الطیب به حضرت صاحب الزمان علیه السلام

مرحوم سید علیخان در کلم الطیب فرموده: این استغاثه‌ای است به حضرت صاحب الزمان علیه السلام، در هرجا که باشی دورکعت نماز بگزار به حمد و هر سوره که خواهی، پس زیر آسمان و رو به قبله بایست و بگو:

سَلَامُ اللَّهِ الْكَامِلُ الْتَّ-آمُ، الشَّامِلُ الْعَ-آمُ، وَصَدَّقَاتُهُ (١) الدَّائِمَةُ، وَبَرَكَاتُهُ الْقَائِمَةُ، مَهُ الْتَّ-آمَهُ، عَلَى حَجَّهِ اللَّهِ (٢) وَوَلَيْهِ فِي أَرضِهِ
وَبِلَادِهِ، وَخَلِيقَتِهِ عَلَى خَلْقِهِ وَعِبَادِهِ (٣) وَسُلَالَةِ النُّبُوَّةِ، وَبَقِيَّةِ الْعِتْرَةِ وَالصَّفَوَّةِ، صَاحِبِ الزَّمَانِ، (٤) وَمُطْهَرِ الْأَعْيَمَانِ، وَمُلَقِّنِ الْحُكَمِ
الْقُرْآنِ، وَمُطَهَّرِ (٥) الْأَرْضِ، وَنَاسِرِ الْعَدْلِ فِي الْطُّولِ وَالْعَرْضِ، وَالْحُجَّةِ (٦)

ص: 40

-
- 1- درود کامل و تمام و همه جانبه و فراغت الهی ، و رحمت
  - 2- جاودانه اش ، و برکات پابرجا و تام و تمامش بر حجت خدا
  - 3- ولی گرامش در کره زمین و تمام کشورهایش ، و جانشین او بر خلائق و بندگانش
  - 4- و نژاد پاک نبوت ، و باقی مانده خاندان رسالت و برگزیده ویژه حق ، حضرت صاحب الزمان ،
  - 5- و نمایان گر ایمان ، و تعلیم دهنده احکام قرآن ، و پاک کننده
  - 6- زمین از جور ، و گسترش دهنده عدالت در درازا و پهنازی زمین ، و حجت

الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ ، الْأَئُمَّةُ الْمُنْتَظَرُونَ - طَرِيقُ الْمَرْضِيِّ ، وَابْنِ (١) الْأَئِمَّةِ الطَّاهِرِينَ ، الْوَصِّيُّ ابْنِ الْأُوصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ ، (٢) الْهَادِيُّ الْمَعْصُونُ - وَمِنْ ابْنِ الْأَئِمَّةِ وَالْهُدَاءِ الْمَعْصُومِينَ . (٣) أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا مُعِيزَ الرَّمُؤُمِنِينَ الْمُسْتَضْعَفِينَ (٤) أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا مُذْلَلَ الْكَافِرِينَ الْمُتَكَبِّرِينَ الظَّالِمِينَ ، (٥) أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ صَاحِبَ الزَّمَانِ ، أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللهِ ، أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ أَمِيرِ (٦) عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللهِ ، أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللهِ ، أَسَّ لَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ

ص: 41

-
- 1- قائم حضرت مهدی، پیشوای به انتظار نشسته و پسندیده، و فرزند
  - 2- امامان پاکیزه، و جانشین و فرزند جانشینان پسندیده حق،
  - 3- و رهنماه معصوم و فرزند پیشوایان هدایت گرو معصوم.
  - 4- درود بر توای عزّت بخش مردم مؤمنی که (در اثر ظلم ستم کاران) ضعیف و ناتوان شدند،
  - 5- درود بر توای ذلیل کننده کافران گردن کش و ستم پیشه،
  - 6- درود بر توای سرور من ای صاحب الزمان! درود
  - 7- بر توای فرزند رسول خدا! درود بر توای فرزند حضرت علی

الْمُؤْمِنِينَ، إِلَسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ فَاطِمَةَ الرَّزَّهْرَاءَ سَيِّدَةِ (١) نِسَاءِ الْعَالَمِيْنَ، لَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ الْأَئِمَّهِ الْحُجَّاجِ (٢) الْمَعْصُومِينَ، وَالْأَئِمَّمِ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ. إِلَسَّلَامُ لَامُ (٣) عَلَمٌ يُكَيِّنُ يَا مَوْلَائِي! سَلَامٌ مُّخْلِصٌ لَكَ فِي الْوِلَايَةِ، (٤) أَشْهَدُ أَنَّكَ الْأَئِمَّمُ الْمَهْدِيُّ قَوْلًاً وَفَعْلًاً، وَأَنْتَ الَّذِي (٥) تَمَلَّأُ الْأَرْضَ قِسْمَ طَا وَعَدْلًا بَعْدَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا (٦) فَعَجَّ شَلَ اللَّهُ فَرَجَكَ، وَسَهَّلَ مَخْرَجَكَ، وَقَرَبَ رَمَانَكَ، (٧)

ص: 42

-
- 1 امیر مؤمنان ، درود بر تو ای فرزند فاطمه زهرا بانوی
  - 2 زنان جهانیان ، درود بر تو ای فرزند پیشوایان و حجّت های
  - 3 معصوم و امام و پیشوای همه خلق ، سلام
  - 4 بر تو ای سرور من! سلامی خالصانه به تو در ولایت و پیروی ات .
  - 5 گواهی می دهم که تویی آن پیشوای هدایت پیشه ، چه در گفتار و چه در کردار ، و تویی آن
  - 6 ، بزرگواری که پر کنی زمین را از عدل و داد ، پس از آن که از ستم و بیدادگری پر شده باشد ،
  - 7 پس خدا در فرجت تعجیل ، و قیامت را آسان ، و زمان حکومت را نزدیک فرماید ،

وَكَثُرَ أَنْصَارٌ كَوَاعِدَكَ، وَأَنْجَزَ لَكَ مَا وَعَدَكَ، فَهُوَ [\(1\)](#) أَصْدَقُ الْقَائِلِينَ : (وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْهَدُوا [\(2\)](#) فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً— وَنَجْعَلَهُمْ أَوَارِثِ—يَنَ). [\(3\)](#) يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الرَّمَانِ ! يَابْنَ رَسُولِ اللَّهِ ! [\(4\)](#) حَاجَتِي كَذَا وَكَذَا . (حاجات خود را ذکر نمایید) فَاسْفَعْ لِي فِي [\(5\)](#) نَجَاحِهَا ، فَقَدْ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِحَاجَتِي ، لِعِلْمِي أَنَّ لَكَ [\(6\)](#) عِنْدَ اللَّهِ شَفَاعَةً مَقْبُولَةً ، وَمَقَامًا مَحْمُودًا ، فَبِحَقِّ مَنِ [\(7\)](#)

ص: 43

-
- 1- و یاران و یاوران تو را بسیار گرداند ، و وفا کند به آن وعده فتح و پیروزی که به تو داده ، زیرا او
  - 2- راست گوتربن گویندگان است ، که فرموده: «و می خواهیم مت نهیم بر آنان که مستضعف شده اند
  - 3- بر روی زمین و آنان را پیشوایان خلق قرار دهیم ، و بگردانیم آنان را وارثان روی زمین» ،
  - 4- ای سرور من . ای صاحب الزمان! ای فرزند رسول خدا! ،
  - 5- حاجت من چنین و چنان است. پس شفاعت کن برایم در
  - 6- برآمدن حاجات ، زیرا که من با حاجت خویش به تو متوجه شده ام ، زیرا می دانم که شفاعت تو
  - 7- به درگاه خدا پذیرفته می شود ، و دارای مقام ارزشمندی هستی ، سوگند می دهم به حق آن که

اَخْتَصَّكُمْ بِاَمْرِهِ وَارْتَضَيْتُكُمْ لِسِرِّهِ، وَبِالشَّانِ الَّذِيلَكُمْ (١) عِنْدَ اللَّهِ يَعْلَمُ وَيَعْلَمُهُ، سَلِ اللَّهُ تَعَالَى فِي تُجْحِ طَلِبَتِي، (٢) وَإِجَابَهِ دَعْوَتِي، وَكَشْفِ
گُرْبَتِي . (پس هرچه می خواهی از خدا بخواه) (٣) مرحوم محدث قمی در کتاب مفاتیح الجنان بعد از نقل این استغاثه، می فرماید: بهتر
آن است که در رکعت اول نماز این استغاثه، بعد از سوره حمد، سوره فتح «إِنَّا فَتَحْنَا» و در رکعت دوم، سوره نصر «إِذَا جَاءَ نَصْرَ اللَّهِ»
خوانده شود.

ص: 44

-
- 1- شما را به امر خلافت اختصاص داد ، و برگزید بر اسرار خود ، و به حق مقام و منزلتی که شما
  - 2- در نزد خدا، میان خود و او دارید ، سوگند می دهم که از خدای تعالی بخواهی که حاجاتم را برآورد ،
  - 3- و دعایم را اجابت فرماید ، و غم و اندوهم را برطرف نماید.

بر هر شیعه و دوست مخلص حضرت صاحب الزمان ارواحناقداهم سزاوار است که همه روزه با مولا و آقای خود، میثاق و بیعت خود را تازه گرداند؛ زیرا بعد از این که یقین کردی و دانستی که همیشه در محضر امام خود حضور داری و آن بزرگوار از تمام امورات تو آگاه است و آنی از تو غفلت ندارد، وظیفه ات این است که به هر وسیله ممکن خدمت نمایی و قلبی و لسانی، جانی و مالی شرط بندگی را به جا آوری. ملتزم بودن به خواندن دعای عهد، هر روز صبح، البته از روی صدق و اخلاص و حضور قلب بیانگر این معناست.

سید بن طاووس و کفعمی و دیگران در مصابیح و کتب معتبره از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که آن حضرت فرموده اند: هر کس چهل صباح (از روی اخلاص) خدا را با این عهد (دعای بخواند، از یاوران حضرت قائم - عجل الله فرجه الشریف - می شود. و اگر پیش از ظهر آن حضرت بمیرد و آن حضرت را درک نکند، خداوند متعال او را زنده کند و از قبرش بیرون آورد که در خدمت آن حضرت باشد. و حق تعالی به عدد هر کلمه ای، هزار حسنه او را کرامت فرماید و هزار گناه از او محو کند، و آن عهد این است:

اللٰهُمَّ رَبَّ النُّورِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْكُرْسِيِّ الرَّفِيعِ، (1) وَرَبَّ الْبَحْرِ الْمَسَّةِ جُورِ، وَمُنْزِلَ التَّوْرَاهُ وَالْإِنجِيلِ (2) وَالزَّبُورِ، وَرَبَّ الظَّلَّ وَالْحَرُورِ، وَمُنْزِلَ الْقُرْآنِ (3) الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبَينَ وَالْأُنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ. (4) اللٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَى لُكَ بِوْجِهِكَ الْكَرِيمِ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ (5) الْمُنْيِرِ وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، يَا حَسْنِي يَا قَيُومُ آسْئَلُكَ (6) بِاسْمِكَ الَّذِي آشَرَقْتَ بِهِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُونَ، (7)

ص: 46

- 1- بار الها! ای پروردگار روشنی بزرگ ، و پروردگار سریر بلند
- 2- و پروردگار دریای جوشان ، و فرو فرستنده کتاب تورات و انجیل
- 3- وزبور ، و پروردگار سایه و آفتاب داغ ، و فرو فرستنده قرآن .
- 4- بزرگ ، و پروردگار فرشتگان نزدیک درگاه خدا و پیامبران و فرستادگان .
- 5- خدایا! از تو می خواهم به حق ذات بزرگوارت ، و به حق نور جمال
- 6- تابانت و فرمانروایی دیرینه ات ، ای زنده ، ای پاینده ! از تو می خواهم
- 7- به حق آن نامت که روشن شد بدان آسمان ها و زمین ها ،

وَبِاسْمِكَ الَّذِي يَصْلَحُ بِهِ الْأُولَئِنَ وَالآخِرُونَ، (١) يَا حَيَّا قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ، وَ يَا حَيَّا بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ، (٢) وَ يَا حَيٍّ - ا حِينَ لَا حَيَّ، يَا مُحْيِي - اَيَّ الْمَوْتَىٰ وَ مُمِيتٍ (٣) الْأَحْيَاءٍ، يَا حَيٍّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ . أَللَّهُمَّ بَلْ - غُ مَوْلَانَا (٤) الْإِمَامُ الْهَادِيُ الْمَهْدِيُ الْقَائِمُ بِأَمْرِكَ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ (٥) وَعَلَى آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ عَنْ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ (٦) فِي مَسَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا، سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا، (٧)

ص: 47

-
- 1- و به حق آن نامت که صالح و شایسته گشتند بدان پیشینیان و پسینیان ،
  - 2- ای زنده پیش از هر موجود زنده ای ، و ای زنده پس از هر موجود زنده ای ،
  - 3- و ای زنده در آن هنگام که زنده ای وجود نداشت ، ای زنده کننده مردگان و ای میراننده
  - 4- زندگان ، ای زنده ای که معبدی جز تو نیست . خدایا ! برسان به مولای ما
  - 5- آن امام راهنمای راه یافته و قیام کننده به فرمان تو - که درودهای خدا بر او
  - 6- و پدران پاکش باد - ، از طرف همه مردان وزنان با ایمان
  - 7- در مشرق های زمین و مغرب های آن ، هموار آن و کوهش ،

وَبَرَّهَا وَبَحْرِهَا، وَعَنِّي وَعَنْ وَالِدَيَ مِنَ الصَّلَواتِ (1) زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمِدادَ كَلِيمَاتِهِ، وَمَا أَحْصَاهُ عِلْمُهُ، (2) وَاحْاطَ بِهِ كِتابُهُ . أَللَّهُمَّ إِنِّي أُجَاجِدُ لَهُ فِي صَبِيحةِ (3) يَوْمِي هَذَا ، وَمَا عِشْتُ مِنْ أَيَّامِي ، عَهْدًا وَعَهْدًا (4) وَبَيْعَهَ لَهُ فِي عُنْتِي لَا أَحُولُ عَنْهَا ، وَلَا أَزُولُ أَبَدًا . (5) أَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَالْدَّائِيَنَ عَنْهُ (6) وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ ، وَالْمُمْسِلِينَ (7)

ص: 48

-
- 1- خشکی آن و دریايش ، و از طرف من و پدر و مادرم درودهایي
  - 2- هموزن عرش خدا و شماره سخنان او ، و آنچه را شمارش کرده دانشش ،
  - 3- و کتاب و دفترش بدان احاطه دارد . خدایا من تجدید و تازه می کنم در بامداد
  - 4- این روز ، و هر چه زندگی کنم از روزهای دیگر ، عهد و پیمان
  - 5- و بیعتی برای آن حضرت در گردنم که هرگز از آن سرپیچی نکنم ، و دست نکشم هرگز .
  - 6- ، خدایا قرار ده مرا از یاران و کمک کارانش و دفاع کنندگان از او ،
  - 7- و شتابندگان به سوی او در برآوردن خواسته هایش ، و انجام دهندهان

لَا يَوْمِهِ وَ الْمُحَامِيْنَ عَنْهُ ، وَ السَّاِقِيْنَ إِلَى اِرَادَتِهِ ، (1) وَالْمُسْتَشِّهُ هَدِيْنَ بَيْنَ يَدَيْهِ . أَلَّهُ -هُمَّ إِنْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ (2) إِلَمْ -وَتُ الدِّيْ جَعَ-لْ-تَهُ عَلَى عِبَادِكَ حَتْ-مَا مَقْضِي-يَّا ، (3) فَمَأْخُ-رِجْنِي مِنْ قَبْ-رِي مَوْتَرَاهَا كَفَنِي ، شَاهِراً سَيْفِي ، (4) مُجَرَّدَاقَاتِي ، مُلَبِّيَا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ وَالْبَادِي . (5) أَلَّهُ -هُمَّ أَرِنِي الْطَّلْعَةَ الرَّشِيْدَهُ ، (6) وَأَكْحُلْ نَاظِرِي بِنَظْرِهِ مِنْيَ إِلَيْهِ ، وَعَجَّ-لْ فَرَجَهُ ، (7)

ص: 49

-
- 1- به دستورات و اوامر ش و حمایت کنندگان از آن حضرت ، و پیشی گیرندگان به سوی خواسته اش ،
  - 2- و شهادت یافتنگان پیش رویش . خدا یا اگر فاصله افتاد میان من و او
  - 3- آن مرگی که قرار داده ای آن را بر بندگانت حتمی و مقرر
  - 4- پس بیرون آور مرا از گورم در حالی که کفن به خود پیچیده ، با شمیشور آخته ،
  - 5- و نیزه بر همه ، پاسخ گویان به فراخوانی آن دعوت کننده بزرگوار در شهر و بیابان .
  - 6- خدا یا نشان بده به من آن جمال ارجمند و آن دارای پیشانی نورانی پسندیده را ،
  - 7- وبکش دیده ام را به سرمه وصال دیدارش به یک نگاه ، و شتاب کن در ظهورش ،

وَسَّهْ مَحْرَجَهُ ، وَوَسْعٌ مَنْهَاجُهُ ، وَاسْلَكْ بِي مَحَجَّتَهُ ، (1) وَأَنْفِدْ أَمْرَهُ ، وَأَشْدُدْ أَرْهَهُ ، وَأَعْمُرِ اللَّهُ - هُمْ بِهِ بِلَادَكَ ، (2) وَأَحْيِ بِهِ عِبَادَكَ ، فَإِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ ، ظَهَرَ (3) الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ . (4) فَأَظْهِرِ اللَّهُ - هُمْ لَنَا وَلِيَّكَ وَابْنَ بَنْتِ نَيْكَ الْمُسَمَّ (5) بِاسْمِ رَسُولِكَ ، حَتَّى لا يَطْفَرِ شَيْءٌ مِنَ الْبَاطِلِ إِلَّا (6) مَرَّةٌ ، وَيُحِيقُّ الْحَقَّ وَيُحَقِّقُ الْقَهْ . وَاجْعَلْهُ اللَّهُ - هُمْ مَفْزَعًا (7)

ص: 50

-
- 1- و آسان گردان خروجش را ، و بگستران راهش را ، و مرا به راه او درآور ،
  - 2- و دستورش را نافذ گردان ، و پشتیش را محکم کن ، و آباد گردان خدایا به دست او شهرهایت را ،
  - 3- وزنده گردان به وسیله اش بندگانست را ، زیرا تو فرمودی و گفته ات عین حقیقت است ، آشکار شد
  - 4- تبه کاری در خشکی و دریا به خاطر کرده های مردم .
  - 5- پس آشکار کن خدایا برای ما نماینده ات را و فرزند دختر پیامبرت که همنام
  - 6- فرستاده توست ، تا دست نیابد به هیچ باطلی جز آن که
  - 7- از هم بدراند ، و پابرجا کند حق را و ثابت کند آن را ، و قرار بده آن بزرگوار را خدایا پناه گاه

لِمَظْلُومٍ عِبَادِكَ، وَنَاصِرٍ رَايْمَنْ لَا يَجِدُ لَهُ نَاصِرًا غَيْرِكَ، (1) وَمُجَدِّدًا لِمَا عُطَلَ مِنْ أَحْكَامٍ كِتَابِكَ، وَمُشَيْدًا لِمَا (2) وَرَدَ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ وَسُنْنَنِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (3) وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مِمَّنْ حَصَنْتَهُ مِنْ أَئْسِ الْمُعْتَدِينَ. (4) أَللَّهُمَّ وَسِرَّ رَبِّنِيَّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُوفِيَّهِ (5)، وَمَنْ تَبَعَهُ عَلَى دَعْوَتِهِ، وَأَرْحَمَ اسْتِكَانَتَنَا بَعْدَهُ. (6) أَللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْغُمَّةَ عَنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَبِحُضُورِهِ، (7)

ص: 51

-
- 1- ستمدیدگان بندگانت، و یاور کسی که جز تو یاوری برایش یافت نشود
  - 2- و تازه کننده آن احکامی که از کتاب تو تعطیل مانده، و محکم کننده آنچه رسیده از نشانه های دین و آیینت و دستورات پیامبرت - که درود خداوند بر او
  - 3- و آلس باد - ، و قرارش ده خدایا از آنان که نگاهش داری از صولت و حمله زورگویان .
  - 4- خدایا شاد گردان (دل) پیامبرت محمد - که درود خداوند بر او و آش باد - را به دیدارش
  - 5- و نیز هرکه در دعوتش از آن حضرت پیروی کرد، و رحم کن بر بیچارگی ما پس از آن حضرت .
  - 6- خدایا برطرف کن این اندوه را از این امّت به حضور امام زمان ،

وَعَجَّ لَنَا ظُهُورَهُ ، إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا [\(1\)](#) بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرّاحِمِينَ . پس سه مرتبه بر ران راست زده و می گویی:
اَلْعَجَلَ اَلْعَجَلَ يا مَوْلَايَ يا صَاحِبَ الزَّمَانِ . [\(2\)](#)

[\(3\)](#)

ص: 52

-
- 1 ، و شتاب کن برای ما در ظهرش ، که آنان پندارند ظهرش را دور ولی ما آن را نزدیک می دانیم ،
  - 2 - به مهرت ای مهربان ترین مهربانان.
  - 3 - بشتاب ، بشتاب ! ای سرور من ! ای صاحب الزمان !

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقًا لِلتَّطَاعَةِ، وَبُغْدَةً الْمَعْصِيَّةِ، وَعِرْفَانَ الْحُرْمَةِ، وَأَكْرَمْنَا بِالْهُدَىٰ (١) وَالإِسْتِقَامَةِ، وَسَدِّدْنَا أَلْسِنَتَنَا بِالصَّوَابِ وَالْحِكْمَةِ، (٢) وَأَمْلَأْنَا بِالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ، وَطَهَّرْنَا بِطُوبَونَا (٣) مِنَ الْجَحَّامِ وَالشُّبْهَةِ، وَأَكْفَفْنَا عَنِ الظُّلْمِ (٤) وَالسَّرِقَةِ، وَاغْضَضْنَا أَبْصَارَنَا عَنِ الْفُجُورِ وَالْخِيَانَةِ، (٥) وَاسْدِدْنَا أَسْمَاعَنَا عَنِ اللَّغْوِ وَالْغِيَّبَةِ، وَنَقَضْنَا عَلَىِ (٦) الظُّلْمِ (٧)

ص: 53

- 1- بار الها! روزی ما کن کامیابی بر فرمان برداری را، و دوری از گناه را،
- 2- و راستی در نیت را، و شناختن آنچه حرمتش لازم است، و گرامی دار ما را به وسیله راهنمایی
- 3- و پایداری، و استوار کن زیان های ما را به درست گویی و فرزانگی،
- 4- و لبریز گردان دل های ما را از دانش و شناخت خود، و پاک کن اندرون ما را
- 5- از غذاهای حرام و شبیه ناک، و بازدار دست های ما را از ستم
- 6- و دردی، و پوشان چشمان ما را از هرزگی و خیانت،
- 7- و بیند گوش های ما را از شنیدن سخنان بیهوده و عیب جویی دیگران، و نیکویی کن بر

عَلَمْ-آئِ-نَا بِالرُّهْ-دِ وَ النَّصِي-حَهِ، وَ عَلَى الْمُتَعَلِّمِينَ (١) بِالجُهْ-دِ وَ الرَّغْبِهِ، وَ عَلَى الْمُسْسَةِ تَمِيعِنَ بِالإِتَّبَاعِ (٢) وَ الْمَفْعُ-ظَهِ، وَ عَلَى مَرْضَى الْمُسْلِمِينَ بِالشَّفَّ-آءِ (٣) وَ الرَّاحَهِ، وَ عَلَى مَوْتَاهُمْ بِالرَّأْفَهِ وَ الرَّحْمَهِ، وَ عَلَى (٤) مَسَايِّخِ-نَا بِالوَقَارِ وَ السَّكِينَهِ، وَ عَلَى الشَّبَابِ (٥) بِالإِنَابَهِ وَ التَّوْبَهِ، وَ عَلَى النِّسَاءِ بِالْحَيِّ-آءِ وَ الْعَفَّهِ، (٦) وَ عَلَى الْأُغْيَاءِ بِالْتَّوَاضُعِ وَ السَّعَهِ، وَ عَلَى الْفُقَرَاءِ (٧)

ص: 54

-
- 1- داشمندان ما به پارسایی و خیرخواهی کردن ، و بر داش آموزان
  - 2- به کوشش و اشتیاق ، و بر شنوندگان به پیروی کردن
  - 3- و پند گرفتن ، و بر بیماران مسلمان به بهبودی یافتن
  - 4- و آسودگی ، و بر مردگان آن ها به دلسوزی و مهربانی کردن ، و بر
  - 5- پیران ما به وقار و آرامش ، و بر جوانان
  - 6- به پشیمانی و توبه ، و بر زنان به شرم و پاک دامنی ،
  - 7- و بر توانگران به فروتنی و بخشش کردن ، و بر مستمندان

بِالصَّمْرِ وَالْقَنَاعِ، وَعَلَى الْغُرْبَةِ زَاوِيَ النَّصْرِ وَالْغَبَّةِ (١) وَعَلَى الْأُسْرَاءِ بِالْخَلَاصِ وَالرَّاحَةِ، وَعَلَى الْأَمْرَاءِ (٢) بِالْعَدْلِ وَالشَّفَّاقَ-وَ، وَعَلَى الرَّعِيَّ-وَ بِالْإِنْصَافِ (٣) وَحُسْنِ النِّسَى-وَهُوَ، وَبَارِكُ لِلْحَجَّاجِ وَالزُّوَّارِ فِي (٤) الرَّادِ وَالنَّفَقَهِ، وَاقْضِ مَا أَوْجَبْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَجَّ (٥) وَالْعُمْرِ-وَهُوَ، بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (٦)

ص: 55

-
- 1- به شکیبایی و قناعت ، و بر جنگجویان به یاری و پیروزی ،
  - 2- و بر اسیران به رهایی یافتن و آسودگی ، و بر زمامداران
  - 3- به دادگری و دلسوزی ، و بر ملت به انصاف در کارها
  - 4- و خوش رفتاری ، و برکت ده برای حاجیان و زیارت کنندگان در
  - 5- توشه و خرجی راه ، و به انجام رسان آنچه را بر ایشان واجب کردی از اعمال حج
  - 6- و عمره ، به وسیله احسان و مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان !

این زیارت علاوه بر این که توسّه‌لمی گرانقدر به امام زمان علیه السلام است، مضامین عالیه آن، حاکی از تجدید عهد نمودن به وحدانیت خدای عزّوجلّ و نبوت خاتم انبیاء و ولایت ائمه هدی علیهم السلام و اقرار بر ضروریات مذهب شیعه است. عرض عقاید نمودن در هر روز، گذشته از مستحب بودن، فواید فراوانی دارد که از آن جمله این است که بدین وسیله و طریق، تقرب به ذات الهی حاصل شده و از بسیاری از گمراهی‌ها و کج رویه‌ای عملی و اعتقادی مصونیت حاصل می‌شود.

شیخ طبرسی در کتاب احتجاج فرموده است که از محمد بن عبد الله بن جعفر حمیری نقل شده که از ناحیه مقدّسه فرمان حضرت صاحب الامر ارواحنا فداه به سوی او بیرون آمد که: چون خواهید توجه کنید به وسیله ما به سوی خدای تعالیٰ و به سوی ما، پس بگویید چنان که خدای تعالیٰ فرموده:

ص: 56

سَلَامُ عَلَى آلِّیس ، السَّلَامُ عَلَیکَ یا دَاعِیَ اللَّهِ (۱) وَرَبِّانِی آیَاتِهِ ، السَّلَامُ عَلَیکَ یا بَابَ اللَّهِ وَدِیَانَ (۲) دِینِهِ ، السَّلَامُ عَلَیکَ یا خَلِیفَةَ اللَّهِ وَنَاصِرَ حَقِّهِ ، (۳) السَّلَامُ عَلَیکَ یا حُجَّةَ اللَّهِ وَدَلِیلَ اِرَادَتِهِ ، السَّلَامُ (۴) عَلَیکَ یا تالِیٰ کِتابِ اللَّهِ وَتَرْجُمَانُهُ ، السَّلَامُ عَلَیکَ (۵) فِی آنَاءِ لَیْلِیکَ وَأَطْرَافِ نَهَارِکَ ، السَّلَامُ عَلَیکَ (۶) یا بَقِیَّةَ اللَّهِ فِی أَرْضِهِ ، السَّلَامُ عَلَیکَ یا مِيثَاقَ اللَّهِ (۷)

ص: 57

- 1- درود بر خاندان یاسین ، درود بر تو ای دعوت کننده به خدا
- 2- و آشنا به نشانه هایش ، درود بر تو ای واسطه خدا و سرپرست
- 3- دین او ، درود بر تو ای خلیفه خدا و یاور حق او ،
- 4- درود بر تو ای حجت خدا و راهنمای اراده اش ، درود
- 5- بر تو ای تلاوت کننده کتاب خدا و تفسیر کننده آیات او ، درود بر تو
- 6- در تمام لحظه ها و دقایق شب و سرتاسر روز ، درود بر تو
- 7- ای ذخیره خدا در روی زمین ، درود بر تو ای پیمان محکم خدا

الَّذِي أَخْذَهُ وَوَكَّدَهُ، إِلَسَالَمُ عَلَىٰ -كَ يَا وَعْدَ اللَّهِ⁽¹⁾ الَّذِي صَدَّمَنِهُ، إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَلَمُ الْمَنْصُوبُ⁽²⁾ وَالْعِلَّامُ الْمَصْبُ-وْبُ، وَالْغَوْثُ وَالرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ⁽³⁾ وَعْدًا غَيْرَ مَكْذُوبٍ، إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ حِينَ تَقُومُ⁽⁴⁾ إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ حِينَ تَقْعُ-دُ، إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ حِينَ⁽⁵⁾ تَقْرَءُ وَتُبَيِّنُ، إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ حِينَ تُصَلِّي وَتُفْتَنُ،⁽⁶⁾ إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ حِينَ تَرْكُعُ وَتَسْجُدُ، إِلَسَالَمُ عَلَيْكَ⁽⁷⁾

ص: 58

-
- 1- که از مردم گرفت و سخت محکمش کرد ، درود بر تو ای وعده خدا
  - 2- که تصمیش کرده ، درود بر تو ای پرچم برافراشته
  - 3- ، و دانش ریزان ، و فریادرس خلق و رحمت گسترده حق ،
  - 4- آن وعده ای که دروغ پنداشته نشود ، درود بر تو هنگامی که به پا می ایستی ،
  - 5- درود بر تو هنگامی که می نشینی ، درود بر تو هنگامی که (فرامین حق را)
  - 6- می خوانی و تفسیر می کنی ، درود بر تو هنگامی که نماز می خوانی و قنوت می گیری ،
  - 7- درود بر تو هنگامی که رکوع و سجده به جای می آوری ، درود بر تو

حِينَ تُهَلِّ لُ وَتُكَبِّرُ ، السَّلَامُ عَلَىٰ -كَ حِينَ تَحْمَدُ (1) وَتَسْتَغْفِرُ ، السَّلَامُ عَلَىٰ -كَ حِينَ تُصْبِحُ وَتُمْسِى ، (2) السَّلَامُ عَلَىٰ -كَ فِي اللَّهِ لِإِذَا يَغْشَى وَالنَّهَارِ إِذَا (3) تَبَّاجَ لَى ، السَّلَامُ عَلَىٰ -كَ أَيْهَا الْإِمَامُ الْمَأْمُونُ (4) السَّلَامُ عَلَىٰ -كَ أَيْهَا الْمُقَدَّمُ الْمَأْمُولُ ، السَّلَامُ (5) عَلَىٰ -كَ بَجَ وَامْعَ السَّلَامِ . أُشْهِدُ دُكَ يا مَوْلَايَ (6) أَنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ (7)

ص: 59

-
- 1- هنگامی که لا اله الا الله و الله اکبر می گویی ، درود بر تو هنگامی که خدا را ستایش می کنی
  - 2- واز او آمرزش می خواهی ، درود بر تو هنگامی که صبح می کنی و به شب می رسانی
  - 3- درود بر تو در شب هنگامی که تاریکی اش فرا گیرد ، و در روز هنگامی که
  - 4- پرده برگیرد ، درود بر تو ای امام امین و محفوظ ،
  - 5- درود بر تو ای پیشی گرفته (بر همه خلق و) مورد آرزوی (آنان) ، درود
  - 6- بر توباه همه درودها . گواه گیرم تورا ای سرور من
  - 7- ، که من گواهی می دهم به اینکه معبدی نیست جز خدای یگانه که شریک ندارد ،

وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَيْبَ إِلَّا هُوَ وَآهُلُهُ، (1) وَأُشْهِدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنَّ عَلَيَّاً أَمِيرَالْمُؤْمِنِينَ حُجَّ-تُهُ (2) وَالْحَسَنَ حُجَّ-تُهُ ، وَالْحُسَيْنَ حُجَّ-تُهُ ، وَعَلَيَّ بْنَ (3)الْحُسَيْنِ حُجَّ-تُهُ ، وَمُحَمَّد-دَبْنَ عَلَيِّ حُجَّ-تُهُ (4) وَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرَ حُجَّتُهُ، (5) وَعَلَيَّ بْنَ مُوسَى حُجَّتُهُ ، وَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلَيِّ حُجَّتُهُ، (6) وَعَلَيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ ، وَالْحَسَنَ بْنَ عَلَيِّ حُجَّتُهُ. (7)

ص: 60

-
- 1- و نیز (گواهی می دهم که) محمد بنده و رسول اوست و محبوبی نیست جز او خاندانش ،
  - 2-، و گواه می گیرم تو را ای مولای من که علی امیر مؤمنان حجت خدا است ،
  - 3- و حسن حجت اوست ، و حسین حجت اوست ، و علی فرزند
  - 4-، حسین حجت اوست ، و محمد فرزند علی حجت اوست ،
  - 5- و جعفر فرزند محمد حجت اوست ، و موسی فرزند جعفر حجت اوست ،
  - 6- و علی فرزند موسی حجت اوست ، و محمد فرزند علی حجت اوست ،
  - 7- و علی فرزند محمد حجت اوست ، و حسن فرزند علی حجت اوست .

وَأَشَّهَدُ أَنِّي حُجَّةُ اللَّهِ . أَتْتُمُ الْأُولَى وَالآخِرَ (1) وَأَنَّ رَجْعَتَكُمْ حَقٌّ لَا-رَيْبَ فِيهَا ، يَوْمَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا (2) إِيمَانُهَا ، لَمْ تَكُنْ آمَنْتُ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبْتُ فِي (3) إِيمَانِهَا خَيْرًا ، وَأَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ ، وَأَنَّ نَاكِرًا وَنَكِيرًا (4) حَقٌّ ، وَأَشَّهَدُ أَنَّ النَّسْرَ حَقٌّ ، وَالْبَعْثَ حَقٌّ (5) وَأَنَّ الصَّرَاطَ حَقٌّ ، وَالْمِرْصادَ حَقٌّ ، وَالْمِيزَانَ حَقٌّ (6) وَالْحَسْرَ حَقٌّ ، وَالْحِسَابَ حَقٌّ ، وَالْجَنَّةَ حَقٌّ ، وَالنَّارَ (7)

ص: 61

-
- 1-، وگواهی می دهم که تو حجت خدایی . شمایید اول و آخر ،
  - 2- و مسلماً بازگشت شما حتمی است و شگی در آن نیست ، روزی که سود ندهد کسی را
  - 3- ایمانش ، که پیش از آن ایمان نیاورده یا در (مدّت) ایمان خویش
  - 4- کار خیری انجام نداده ، و اینکه مرگ حق است ، و ناکر و نکیر (دو فرشته سؤال قبر)
  - 5- ، حق است . و گواهی دهم که زنده شدن پس از مرگ حق است ، و برانگیخته شدن حق است ،
  - 6- ، و اینکه پل صراط حق است ، و کمین گاه حق است ، و ترازوی حسابرسی حق است ،
  - 7- و محشور شدن حق است ، و حساب کشیدن حق است ، و بهشت حق است ، و دوزخ

حَقٌّ، وَالْوَعْدَ وَالْوَعِيدَ بِهِمَا حَقٌّ . يَا مَوْلَايَ ! شَفِيَ (1) مِنْ خَالَفَكُمْ وَسَعِدَ مَنْ أَطَاعَكُمْ ، فَأَشْهَدُكَ عَلَيْهِ ، وَأَنَا وَلِيُّ لَكَ ، بَرِيءٌ مِنْ عَدْوَكَ (3) فَالْحَقُّ مَا رَضِيَتُمُوهُ ، وَالْبَاطِلُ مَا أَسْخَنَ طُشُّونَهُ (4) وَالْمَعْرُوفُ مَا أَمْرَتُمْ بِهِ ، وَالْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ (5) فَنَفْسِي مُؤْمِنَةٌ بِاللهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَبِرَسُولِهِ (6) وَبِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَبِكُمْ يَا مَوْلَايَ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ ، (7)

ص: 62

-
- 1- حق است ، ونوید و تهدید درباره آن دو حق است . ای سرور من ! بدیخت است
  - 2- کسی که با شما مخالفت کند و سعادتمند است کسی که از شما پیروی کند ، پس گواهی ده بر
  - 3- آنچه تو را بر آن گواه گرفتم ، و من دوست تو هستم ، و از دشمنت بیزارم ،
  - 4- حق آن است که شما پسند کرده اید ، و باطل همان است که شما بدان خشم گفته اید ،
  - 5- و کار نیک آن است که شما بدان دستور داده اید ، و کار زشت آن است که از آن نهی کرده اید ،
  - 6- من ایمان دارم به خدای یگانه ای که شریک ندارد ، و به فرستاده او
  - 7- و به امیر مؤمنان و به شما - ای مولای من - از اول تا آخرتان

وَنُصْرَتِي مُعَدَّهُ لَكُمْ وَمَوَدَّتِي خالِصَهُ لَكُمْ ، آمِينَ [\(1\)](#) و بعد از آن، این دعا خوانده شود:

[\(2\) آللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَى لِكَ أَنْ تُصَرِّ لِي عَلَى مُحَمَّدٍ نَبِيًّا](#) [\(3\) رَحْمَتِكَ وَكَلِمَتِهِ نُورِكَ](#) ، وَأَنْ تَمْلأَ قَلْبِي نُورَ الْيَقِينِ [\(4\)](#) وَصَرِدِي نُورَ
الإِيمَانِ ، وَفِكْرِي نُورَ الْهَيْثَيْ-اتِ [\(5\)](#) وَعَزْمِي نُورَ الْعِلْمِ ، وَفُرْتِي نُورَ الْعَمَلِ ، وَلِسَانِي [\(6\) نُورَ الصَّدْقِ](#) ، وَدِينِي نُورَ الْبَصَائِرِ مِنْ عِنْدِكَ [\(7\)](#)

ص: 63

1- و یاری ام برای شما آماده است ، و دوستی ام برای شما خالص و پاک است ، برآورده کن آمین.

2- خواسته ام را ، آمین.

3- خدایا از تو می خواهم که درود فرستی بر محمد ، پیامبر

4- رحمت و کلمه نورت ، و آنکه پر کنی دل مرا با نور یقین ،

5- و سینه ام را با نور ایمان ، و اندیشه ام را با نور تصمیم ها ،

6- و اراده ام را با نور علم ، و نیرویم را با نور عمل ، وزبانم را

7- ، با نور راست گویی ، و دین و مذهبم را با نور بینایی هایی از نزد خودت ،

وَبَصَرِ-رِي نُورَ الصَّنِيَاءِ، وَسَمْعِي نُورَ الْحِكْمَةِ (1) وَمَوَدَّتِي نُورَ الْمُوَالِ وَلِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ (2) حَتَّى الْقَاكَ وَقَدْ وَفَيْتُ بِعَهْدِكَ وَمِيثاقِكَ، فَتَغَشَّيَ (3) رَحْمَتُكَ يَا وَلَيْهِ يَا حَمِيدُ . أَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ (4) حُجَّتِكَ فِي أَرْضِكَ وَخَلِيفَتِكَ فِي بِلَادِكَ، وَالدَّاعِي (5) إِلَى سَيِّلِكَ، وَالْقَائِمِ بِقِسْطِكَ وَالثَّآئِرِ بِأَمْرِكَ (6) وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ وَبَوَارِ الْكَافِرِينَ، وَمُجَلِّي الظُّلْمِ (7)

ص: 64

-
- 1- ، و چشمم را با نور روشنایی ، و گوشم را با نور فرزانگی و حکمت ،
  - 2- دوستی ام را با نور مولات بر محمد و خاندانش - که درود خداوند بر آنان باد -
  - 3- تا تورا دیدار کنم ، و من به عهد و پیمان تو وفا کردم ، پس بپوشان بر من
  - 4- رحمت خود را ای سرپرست و ای ستوده . خدایا درود فرست بر محمد
  - 5- حجّت تو در روی زمینت و جانشین تو در شهرهایت ، و دعوت کننده
  - 6- ، به سوی راهت ، و قیام کننده به عدل و دادت ، و انقلاب کننده به دستورت ،
  - 7- دوست مؤمنان و نابود کننده کافران ، و برطرف کننده تاریکی

وَمُنِيَ-رِالْحَقُّ ، وَالنَّاطِقِ بِالْحِكْمَةِ وَالصِّدْقِ (1) وَكَلِمَتِكَ التَّامَّ وَفِي أَرْضِكَ ، الْمُرْتَبِ الْخَافِفِ (2) وَالْوَلَىٰ النَّاصِحِ ، سَفِينَهِ النَّجَاوَةِ عَلَمِ الْهُدَى ، (3) وَنُورِ أَبْصَارِ الْوَرَى ، وَخَيْرٌ مَنْ تَعَمَّصَ وَأَرْتَدَى (4) وَمُجَلِّي الْعَمَى ، الَّذِي يَمْلأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَقِسْطًا (5) كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا ، إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (6) أَلَّهُ-هُمَّ صَلَّى عَلَىٰ وَلِيٍ-يَكَ وَابْنِ أَوْلَيَائِكَ ، الَّذِينَ (7)

ص: 65

-
- 1 ، وروشن کننده حق ، وگوینده به حکمت و راستی ،
  - 2 ، و آن کلمه (دستور و فرمان) کاملت در روی زمین ، که در حال انتظار و هراس به سر برد ،
  - 3 و آن سرپرست خیرخواه ، وکشتی نجات و پرچم هدایت ،
  - 4 ، وروشنی دیدگان مردم ، و بهترین کسی که جامه و ردا به بر کرد ،
  - 5 وزداینده گمراهی ، آن کس که پر کند زمین را از عدل و داد ،
  - 6 . چنان که پر شده باشد از ستم و بیدادگری ، که به راستی تو بر هر چیز توانایی .
  - 7 خدایا درود فرست بر بnde مقرّب درگاهت و فرزند بندگان مقرّبت ، آنان که

فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، وَأَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ، وَأَدْهَبْتَ عَنْهُمْ [\(1\) الرِّجْسَ](#)، وَطَهَرْتَهُمْ تَطْهِيرًا . أَلَّهُمَّ انصُرْ رَبِّي [\(2\)](#) يَهُ لِدِينِكَ، وَانْصُرْ رَبِّي
أُولَيَاءَكَ وَأُولَيَاءَهُ وَشِيعَتَهُ [\(3\)](#) وَأَنْصَارَهُ، وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ . أَلَّهُمَّ أَعِذْنَا مِنْ شَرِّ كُلِّ [\(4\)](#) باغ وَطاغٍ، وَمِنْ شَرِّ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَاحْفَظْهُ مِنْ
[\(5\)](#) بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ، وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، [\(6\)](#) وَاحْرُسْهُ وَامْنَعْهُ مِنْ أَنْ يُوْصَلَ إِلَيْهِ سُوءً [\(7\)](#)

ص: 66

-
- 1- واجب کردی فرمان برداریشان را ، و واجب گرداندی حقشان را ، و دور کردی از ایشان
  - 2- پلیدی را ، و به خوبی پاکیزه شان کردی . خدایا یاری اش کن و یاری کن
  - 3- به دست او دینت را ، و یاری کن به وسیله او دوستان خودت و دوستان او و شیعیان
  - 4- و یاورانش را ، و ما رانیز از آنان قرار ده . خدایا پناهش ده از شرّ هر
  - 5- متتجاوز و سرکشی ، و از شرّ همه آفریده هایت ، و نگاهش بدار از
  - 6- پیش رویش و از پشت سرش ، و از سمت راستش و از طرف چپش ،
  - 7- ، و پاسداری اش کن و نگاهش دار از اینکه گزند و آسیبی بدو برسد ، و (شوکت و عزّت)

وَاحْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَآلَ رَسُولِكَ ، وَأَطْهِرْ بِهِ (1) الْعَدْلَ ، وَأَيَّدْ بِالصَّرِ ، وَأَنْصُرْ نَاصِرِيَهِ ، وَأَخْذُلْ (2) خَادِلِيهِ ، وَأَقْصِمْ قَاصِمِيهِ وَأَقْصِمْ بِهِ جَبَابِرَةِ الْكُفْرِ ، (3) وَأَقْتُلْ بِهِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ ، وَجَمِيعَ الْمُلْحِدِينَ ، (4) حَيْثُ كَانُوا مِنْ مَسَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا ، بَرَّهَا (5) وَبَرْحِرَهَا ، وَامْلَأْ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًاً ، وَأَطْهِرْ بِهِ دِينَ (6) نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ . وَاجْعَلْنِي الَّهُ - هُمَّ مِنْ (7)

ص: 67

-
- 1- رسول و خاندان رسولت را در (وجود) او حفظ فرما، و آشکار (یا پیروز) گردان به دست او
  - 2- عدل و داد را، و با یاری ات کمکش کن، و یاورانش را نیز یاری کن، و خوار گردان هر که دست
  - 3- از یاری اش بردارد، و درهم شکن شکننده اش را و بشکن بدست او قدرت و شوکت کافران را
  - 4- و آنان را بدست آن حضرت به خاک هلاکت افکن و هم چنین منافقان و همه بی دینان
  - 5- ستیزه جورا در هر جا هستند از خاورهای زمین و باخترهای آن چه در خشکی
  - 6- و چه در دریا، و پرکن بوسیله او زمین را از عدل و داد و آشکار (یا پیروز) کن بوسیله اش دین
  - 7- پیامبرت را - که درود خداوند بر او و آلش باد -، و قرار ده خدایا مرا نیز از

أنصارِه وَأَعْوَانِه ، وَأَتَبَاعِه وَشِيَعَتِه . وَأَرِنِي فِي (1) آلٌ مُحَمَّدٌ - دِعَلَىٰ - هِمُ السَّ- لَامُ م- ا يَأْمُ- لُونَ ، وَفِي (2) عَدُوُّهُمْ مَا يَحْذِرُونَ ، إِلَهُ الْحَقِّ
آمِينَ يا ذَا الْجَلَلِ (3) وَالْإِكْرَامِ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

(4)

ص: 68

-
- 1- یاران و کمک کاران و پیروان و شیعیانش و به من بنما در مورد
  - 2- آل محمد علیهم السلام آنچه را آرزو داشتند و در مورد
  - 3- دشمنشان آنچه از آن می ترسند ، مستجاب گردان ای معبد حق و ای صاحب جلالت
  - 4- و بزرگواری ای مهریان ترین مهربانان.

مرحوم علامه مجلسی فرموده: در بعضی از کتب معتبره از محمد بن بابویه نقل شده که این دعای توسل را از ائمه روایت کرده و فرموده است: این دعا را در هیچ امری نخواندم مگر آن که اثر اجابت را به زودی یافتم.

اللٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَى لُكَ وَ أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنِبَيٍّ - كَتَبَ نَبِيًّا (1) الرَّحْمَهُ، مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ . يَا أَبَا الْقَاسِمِ (2) يَا رَسُولَ اللَّهِ، يَا إِمامَ الرَّحْمَهِ ، يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا (3) إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَإِنَّا شَفَعْنَا فَعْنَا وَتَوَسَّهُ لَنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ (4) وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَاتِنَا (5) يَا وَجِيهَا عِنْدَ اللَّهِ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ .

(6)

ص: 69

-
- 1- خدا! از تو می خواهم و به سویت رو می کنم به وسیله پیامبرت، پیامبر
  - 2- رحمت، محمد - که درود خداوند بر او و آلس باد -. ای اباالقاسم
  - 3-، ای رسول خدا، ای پیشوای رحمت، ای آقای ما و سرور ما ،
  - 4-، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا ،
  - 5-، و قراردادیم تورا مقابل حاجت هایمان .
  - 6- ای آبرومند در نزد خدا، شفاعت کن برای ما نزد خدا .

يا أباالحسن يا أميرالمؤمنين يا على بن أبيطالب (1) يا حجـة الله عـلـى خـلـقـهـ ، يا سـيـ دـنـا وـمـ وـلـانـا (2) إـنـا تـوـجـ هـنـا وـ اـسـتـشـ فـعـنا وـ تـوـسـ لـنـا بـكـ إـلـي اللهـ (3) وـ قـدـمـناـكـ يـبـيـنـ يـدـيـ حاجـاتـناـ ، (4) يا وـحـيـهاـعـنـدـ اللهـ ، إـشـفـعـ لـنـا عـنـدـ اللهـ .

(5) (6) يا فاطـمـهـ الرـهـرـاءـ يا بـنـتـ مـحـمـدـ يـاقـرـهـ عـيـنـ الرـسـوـلـ (7) يا سـيـ دـنـا وـمـ وـلـانـا ، إـنـا تـوـجـ هـنـا وـ اـسـتـشـ فـعـنا (8)

ص: 70

1- اى اباالحسن ، اى امير مؤمنان ، اى على فرزند ابي طالب ،

2- اى حجـتـ خـداـ بـرـ خـلـقـ ، اى آقـايـ ماـ وـ سـرـورـ ماـ ،

3- ما رو آوردـيمـ وـ شـفـيـعـ گـرـفـتـيـمـ وـ توـسـلـ جـسـتـيـمـ بـهـ وـسـيـلـهـ توـبـهـ درـگـاهـ خـداـ ،

4- وـ قـرـارـ دـادـيـمـ توـرـاـ مـقـابـلـ حاجـتـ هـايـمانـ .

5- اى آبرـونـدـ درـ نـزـدـ خـداـ ،

6- شـفـاعـتـ كـنـ بـرـايـ ماـ نـزـدـ خـداـ .

7- اى فـاطـمـهـ زـهـرـاءـ ، اى دـخـترـ مـحـمـدـ ، اى نـورـ چـشـمـ پـيـغمـبـرـ ،

8- اى بـانـوـيـ ماـ وـ سـرـورـ ماـ ، ما رو آوردـيمـ وـ شـفـيـعـ گـرـفـتـيـمـ

وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ، وَقَدْمَنَاكِ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنَا.[\(1\)](#) يَا رَجِيهَةَ عِنْدَ اللَّهِ، إِشْفَعِنَا عِنْدَ اللَّهِ.[\(2\)](#)[\(3\)](#). يَا أَبَامُحَمَّدٍ يَا حَسَنَ بْنَ عَلَيٍّ،
أَيُّهَا الْمُجْتَبَى يَا بَنَ[\(4\)](#) رَسُولِ اللَّهِ، يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا [\(5\)](#) إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَاسْتَشْفَعُ لَنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ،[\(6\)](#) وَ
قَدَّمَنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنَا.[\(7\)](#) يَا وَجِيهَا عِنْدَ اللَّهِ، إِشْفَعْنَا عِنْدَ اللَّهِ.[\(8\)](#)

ص: 71

-
- 1- و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا ، و قرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .
  - 2- ای آبرومند در نزد خدا ،
  - 3- شفاعت کن برای ما نزد خدا
  - 4- ای ابا محمد ، ای حسن فرزند علی ، ای برگزیده ، ای فرزند
  - 5- رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما و سرور ما ،
  - 6- ما رو آوردهیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا ،
  - 7- و قرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .
  - 8- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .

يا ابا عبد الله يا حسین بن علی ، ايها الشهید یا بن (1) رسول الله ، يا حجّة الله علی خلقه ، ياسیدنا و مولانا (2) إنا تَوَجَّهُ هُنَا وَ اسْتَشْفَعُ فَعْنَا و تَوَسَّ لَنَا بِكَ إِلَى الله (3) وَ قَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنا . (4) يا وحیها عنده الله ، إشفع لنا عند الله . (5) يا اباالحسن يا علی بن الحسین ، يا زین العابدین (6) ، یا بن رسول الله ، يا حجّة الله علی خلقه ، يا سیدنا (7)

ص: 72

- 1- ای ابا عبد الله ، ای حسین فرزند علی ، ای شهید (راه حق) ، ای فرزند
- 2- رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما و سرور ما ،
- 3- ، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا ،
- 4- و قرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .
- 5- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .
- 6- ای اباالحسن ، ای علی فرزند حسین ، ای زیور پرستش کنندگان
- 7- ای فرزند رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما

وَ مَوْلَانَا ، إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَ اسْتَشْ فَعْنَا وَ تَوَسَّ لَنَا بِكَ (١) إِلَى اللَّهِ ، وَ قَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنَا . (٢) يَا وَرِجِيهَا عِنْدَ اللَّهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ . (٣) يَا أَبَا جَعْفَرٍ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلَيِّ ، أَيُّهَا الْبَاقِرُ يَا يَابْنَ (٤) رَسُولِ اللَّهِ ، يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ ، يَا سَيِّدَنَا وَ مَوْلَانَا (٥) إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَ اسْتَشْ فَعْنَا وَ تَوَسَّ لَنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ (٦) وَ قَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنَا . (٧)

ص: 73

-
- 1- وسرور ما، ما رو آورديم وشفيع گرفتيم و توسل جستيم به وسيله تو
  - 2- به درگاه خدا، وقرار داديم تورا مقابل حاجت هایمان.
  - 3- ای آبرومند در نزد خدا، شفاعت کن برای ما نزد خدا.
  - 4- ای ابا جعفر، ای محمد فرزند علی، ای شکافنده علوم، ای فرزند
  - 5- رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما وسرور ما،
  - 6- ما رو آورديم وشفيع گرفتيم و توسل جستيم به وسيله توبه درگاه خدا،
  - 7- وقرار داديم تورا مقابل حاجت هایمان.

يا وَجِيهَا عِنْدَ اللَّهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ .[\(1\)](#) يا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ يا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ ، أَيُّهَا الصَّادِقُ يَأْبَنَ[\(2\)](#) رَسُولِ اللَّهِ ، يا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ ، يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا[\(4\)](#) إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَإِنَّ شَفَاعَتَنَا فَعْنَا وَتَوَسَّ لَنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ[\(5\)](#) وَقَدْمَنَا كَبَيْنَ يَدَنَا حاجاتِنَا .[\(6\)](#) يا وَجِيهَا عِنْدَ اللَّهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ[\(7\)](#) .[\(8\)](#) يا أَبَا الْحَسَنِ يا مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ ، أَيُّهَا الْكَاظِمُ يَأْبَنَ[\(9\)](#)

ص: 74

- 1- ای آبرومند در نزد خدا ،
- 2- شفاعت کن برای ما نزد خدا .
- 3- ای اباعبدالله ، ای جعفر فرزند محمد ، ای (امام) صادق ، ای فرزند
- 4- رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما و سرور ما ،
- 5- ، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله تو به درگاه خدا ،
- 6- و قرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .
- 7- ای آبرومند در نزد خدا ،
- 8- شفاعت کن برای ما نزد خدا .
- 9- ای ابالحسن ، ای موسی فرزند جعفر ، ای کاظم ، ای فرزند

رسول الله، يا حجه الله على خلقه، ياسه يديننا ومؤلانا (1) إذما توج هنـا و اسـتشـ فـعـنا و توـسـ لـنا بـكـ إلى الله (2)، و قدـمنـاكـ بـيـنـ يـدـنـ حاجـاتـنا. (3) يا وـجـيهـا عـنـدـ اللهـ، إـشـفـعـ لـنا عـنـدـ اللهـ. (4) آبـوالـحـسنـ يا عـلـىـ بـنـ مـوسـىـ، آيـهـا الرـضاـ يـأـبـنـ اـبـالـحـسنـ (6) رسولـ اللهـ، يا حـجـهـ اللهـ علىـ خـلـقـهـ، يـاسـيـدـناـ وـمـؤـلـاناـ (7) إـنـا تـوـجـ هـنـا وـ اـسـتـشـ فـعـناـ وـ توـسـ لـناـ بـكـ إلىـ اللهـ (8)

ص: 75

-
- 1- رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما ،
  - 2- ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا
  - 3- و قرار دادیم تورا مقابل حاجت هایمان .
  - 4- ای
  - 5- شفاعت کن برای ما نزد خدا .
  - 6- ای علی فرزند موسی، ای (حضرت) رضا، ای فرزند
  - 7- رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما ،
  - 8- ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله توبه درگاه خدا ،

وَقَدْ مُنَاكَ بَيْنَ يَدِيْ حاجاتِنا .[\(1\)](#) يا وَجِيْهَا عِنْدَ اللهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللهِ .

(2) يا أبا جعفر يا مُحَمَّدَ بْنَ عَلَىٰ ، أَيُّهَا التَّقِيُّ-إِلَيْهِ الْجَوادُ[\(4\)](#) يَابْنَ رَسُولِ اللهِ ، يا حُجَّةَ اللهِ عَلَىٰ خَلْقِهِ ، يَا سَيِّدَنَا [\(5\)](#) وَمَوْلَانَا ، إِنَّا تَوَجَّهُ-هُنَا وَاسْتَشْفَعُ-فَعْنَا وَتَوَسَّ-لَنَا بِكَ[\(6\)](#) إِلَيْهِ اللهِ ، وَقَدْ مُنَاكَ بَيْنَ يَدِيْ حاجاتِنا .[\(7\)](#) يا وَجِيْهَا عِنْدَ اللهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللهِ .[\(8\)](#)

ص: 76

1- وقرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .

2- ای آبرومند در نزد خدا ،

3- شفاعت کن برای ما نزد خدا .

4- ای اباجعفر ، ای محمد فرزند علی ، ای حضرت تقی جواد ،

5- ای فرزند رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما

6- وسرور ما ، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله تو

7- به درگاه خدا ، وقرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .

8- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .

یا ابَّالْحَسَنِ یا عَلَیَّ بْنُ مُحَمَّدٍ، ایَّهَا الْهَادِی النَّقِیُّ ای اباالحسن (1) یا بن رَسُولِ اللهِ، یا حُجَّةَ اللهِ عَلَى خَلْقِهِ، یا سَیدَنَا (2) وَ مَوْلَانَا، إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَ اسْتَشْ فَعْنَا وَ تَوَسَّ لَنَا بِکَ (3) وَ قَدَّمْنَا کَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنَا. (4) یا وَجِیهَا عِنْدَ اللهِ، إِسْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللهِ. (5) یا ابَامُحَمَّدٍ یا حَسَنَ بْنَ عَلَیٰ، ایَّهَا الزَّکِیُّ الْعَسْکَرِیُّ (6) یا بن رَسُولِ اللهِ، یا حُجَّةَ اللهِ عَلَى خَلْقِهِ، یا سَیدَنَا (7)

ص: 77

- 1- ای علی فرزند محمد ، ای حضرت هادی نقی ،
- 2- ای فرزند رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما
- 3- و سرور ما ، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم به وسیله تو إلی الله .
- 4- به درگاه خدا ، و قرار دادیم تو را مقابل حاجت هایمان .
- 5- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .
- 6- ای ابامحمد ، ای حسن فرزند علی ، ای زکی عسکری ،
- 7- ای فرزند رسول خدا ، ای حجت خدا بر خلق ، ای آقای ما

وَمَوْلَانَا، إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ⁽¹⁾ إِلَى اللَّهِ، وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حاجاتِنَا.⁽²⁾ يَا وَجِيْهَا عِنْدَ اللَّهِ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ⁽³⁾ يَا وَصِيْهِ الْحَسَنِ وَالْخَلَفَ الْحُجَّةِ، أَيْهَا الْقَائِمِ⁽⁴⁾ الْمُنْتَظَرُ الْمُؤْمِنُ دِيْ يَابْنُ رَسُولِ اللَّهِ، يَا حَجَّةَ اللَّهِ⁽⁵⁾ عَلَى خَلْقِهِ، يَا سَيِّدَ دَنَـا وَمَوْلَانَا، إِنَّا تَوَجَّهُ هُنَا⁽⁶⁾ وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ، وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ⁽⁷⁾

ص: 78

- 1- سرور ما ، ما رو آورديم و شفيع گرفتيم و توسل جستيم به وسيله تو
- 2- به درگاه خدا ، و قرار داديم تورا مقابل حاجت هایمان .
- 3- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .
- 4- ای وصی امام حسن عسکری و یادگار شایسته و حجّت ، ای امام قائم
- 5- منتظر مهدی ، ای فرزند رسول خدا ، ای حجت خدا
- 6- بر خلق ، ای آقای ما و سرور ما ، ما رو آورديم
- 7- و شفيع گرفتيم و توسل جستيم به وسيله تو به درگاه خدا ، و قرار داديم تورا پيش

یدی حاجاتِنا .**(1)** یا وَجِيْهَا عِنْدَ اللَّهِ ، إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ .**(2)** پس حاجات خود را بطلبید که برآورده می شود إن شاء الله.

و در روایت دیگر وارد شده: که بعد از این بگوید:

يا سادَتٍ-ي وَ مَوَالٍ-ي ! إِلَى تَوَجَّ-هُتُ بِكُمْ أَئِمَّ-تِي **(3)** وَ عُدَّتِي لِيَوْمٍ فَقَرِي وَ حاجَتِي إِلَى اللَّهِ ، وَ تَوَسَّلْتُ **(4)** بِكُمْ إِلَى اللَّهِ ، وَ اسْتَشْفَعْتُ بِكُمْ إِلَى اللَّهِ ، فَاسْفَعُوا **(5)** لِي عِنْدَ اللَّهِ ، وَ اسْتَ-نْتِ-ذُونِي مِنْ ذُنُوبِي عِنْدَ اللَّهِ **(6)**

ص: 79

-
- 1- روی حاجت های خویش .
  - 2- ای آبرومند در نزد خدا ، شفاعت کن برای ما نزد خدا .
  - 3- ای آقایان من و سرورانم ! من رو آوردم به وسیله شما پیشوایانم
  - 4- و ذخیرگانم در روز نداری و نیازمندی به درگاه خدا ، و توسل جستم
  - 5- بوسیله شما به درگاه خدا ، و شفاعت جویی کردم بوسیله شما به درگاه خدا ، پس شفاعت کنید
  - 6- ، برای من در پیشگاه خدا ، و از او بخواهید مرا از گناهانم نجات دهد ،

فَإِنَّكُمْ وَسِيلَتِي إِلَى اللَّهِ ، وَبِحُبِّكُمْ وَبِقُرْبِكُمْ أَرْجُو (1) نَجَاهَ مِنَ اللَّهِ ، فَكُونُوا عِنْدَ اللَّهِ رَجَائِي . يَا سَادَتِي (2) يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ ، وَلَعَنَ اللَّهِ (3) أَعْدَاءَ اللَّهِ ظَالِمٍ-يَهُمْ مِنَ الْأُقْلِينَ وَالآخِرِينَ (4) آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ. (5)

ص: 80

-
- 1- زیرا شما امید وسیله من به درگاه خدا ، و به وسیله دوستی و قرب به شما امید نجات
  - 2- دارم از سوی خدا ، پس شما هم تکیه گاه و مایه امید من به درگاه خدا باشید . ای آقایان من
  - 3- ای اولیای خدا - که درود خدا بر همگی ایشان باد - ، و خدا از رحمت خویش دور کند
  - 4- دشمنان خدا ستم کنندگان به اولیای خدارا ، چه آن هاکه گذشته اند و چه آن هاکه پس از این آیند ،
  - 5- اجابت کن ای پروردگار جهانیان .

زائر گرامی:

اکنون که با عنایت امام زمان علیه السلام، توفیق یافته ای لحظاتی را در میعادگاه عاشقان بقیه الله علیه السلام با آن محبوب دل ها خلوتی داشته باشی، شکرانه این نعمت را به پای دار و غافل از این نکات مباش:

۱ - آن سرور عزیز و مولای مهربان، همیشه و در همه حال به یاد ما می باشد^(۱) آیا سزاوار است شب و روزی بر ما بگذرد بی آن که یادی از آن یوسف گم گشته بنماییم؟! باید حداقل به اندازه مسافری که مراجعتش به تأخیر افتاده، به یاد او باشیم.

۲ - او از رعایت حال شیعیان و دوستانش دمی غفلت نمی ورزد و همانند پدری مهربان و خیراندیش همواره در فکر این است که فرزندانش روز به روز قدمی به سوی کمالات و معنویات بردارند، از این رو دعای خیر خویش را همیشه بدרכه آنان می سازد، آیا سزاوار است ما آن دل مهربان و مملو از لطف را با اعمال و کردار ناشایست

ص: 81

۱- «إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسَ يَعْلَمُ لِذِكْرِكُمْ...»؛ ما از رسیدگی و سرپرستی شما کوتاهی نمی کنیم و یاد شمارا از خاطر نمی بریم. بحار الانوار، ج 53، ص 175

بیازاریم؟ مگر نه این است که ما گاهی از حضور یک کودک پنج شش ساله حیا می کنیم و از ارتکاب گناهی در حضور او شرم می نماییم ولی در حضور مهدی علیه السلام...؟! 3- ترک هر گناهی و انجام هر طاعتی، قدمی به سوی آن حضرت است، سعی کنیم روز به روز فاصله خود را با او کمتر کنیم که بین ما و او جز پرده های ظلمانی گناهان، حجابی نیست، آری:

گفتم که روی خوبت از ما چرا نهان است گفتا تو خود حجابی ورنه رخم عیان است 4- در هر جا که هستیم توسل به آن حضرت را از یاد نبریم، توسل به او همیشه برای ما میسر است، همیشه می توان در دل متوجه به آن حضرت بود و با او راز و نیاز کرد و همراه نمودن توسلات با ذکر مصایب اجداد طاهرینش و مادر مظلومه اش یکی از بهترین راه های جلب عنایت حضرتش می باشد. آری آن عزیز بیش از هزار سال است که دلی سوزان و چشمی گریان دارد و هر صاحب عزایی به کسانی که با او همدردی کنند و همناله شوند توجّه و عنایتی خاص دارد و در پی تشکر از آنان بر می آید.

و چه نیکو و بجاست که بعد از هر توسلی، دعا برای فرج او را بر حوابح دیگر مقدم داشت.

5 - هر کس عبادات و اعمال مستحبه خویش را از قبیل صدقه و رفع گرفتاری های مؤمنین و مؤمنات و هرگونه عمل خیری که می تواند انجام دهد (اگرچه کوچک به نظر آید) به نیابت از آن وجود مقدس به جا آورد که این عرض ارادت بی جواب نخواهد ماند و هدیه مور را سلیمان می پذیرد اگرچه ران ملخی باشد.

ای سلیمان موری آمد بر درت رد مکن او را به جان مادرت

مدارک:

1) نجم الثاقب، ص 299 - 294.

2) منتهی الامال ج 2.

3) العبری الحسان، ج 1.

4) مهدی منتظر.

5) زندگی حاج شیخ محمد تقی بافقی.

6) بحار الانوار، ج 51.

7) کتاب احتجاج، ج 2.

ص: 83

1 - قرآن کریم/چهار رنگ - گلاسه رحیل خط نیریزی / الہی قمشہ ای

2 - قرآن کریم/نیم جیبی (کیفی) خط عثمان طه / الہی قمشہ ای

3 - قرآن کریم/وزیری (بدون ترجمہ) خط عثمان طه

4 - قرآن کریم/وزیری (ترجمہ زیر، ترجمہ مقابل) خط عثمان طه / الہی قمشہ ای

5 - قرآن کریم/(وزیری، جیبی، نیم جیبی - خط نیریزی / الہی قمشہ ای

6 - کلیات مفاتیح الجنان/عربیانتشارات مسجد مقدس جمکران

7 - کلیات مفاتیح الجنان/(وزیری، جیبی، نیم جیبی) خط افشاری / الہی قمشہ ای

8 - منتخب مفاتیح الجنان/(جیبی، نیم جیبی)خط افشاری / الہی قمشہ ای

9 - منتخب مفاتیح الجنان/جیبی، نیم جیبی)خط خاتمی / الہی قمشہ ای

10 - نهج البلاغه/(وزیری، جیبی) سید رضی رحمه الله/محمد دشتی

11 - صحیفہ سجادیہ ویرایش حسین وزیری/الہی قمشہ ای

12 - ادعیه و زیارات امام زمان علیہ السلام واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران

13 - آئینہ اسرار حسین کریمی قمی

14 - آثار گناه در زندگی و راه جبرانعلی اکبر صمدی

15 - آخرین پناہ محمد ترحمی

16 - آخرین خورشید پیدا واحد تحقیقات

17 - آشنایی با چهارده مucchوم (1و2) / شعر و رنگ آمیزی سید حمید رضا موسوی

18 - آقا شیخ مرتضی زاهد محمد حسن سیف اللہی

19 - آیین انتظار (مختصر مکیال المکارم) واحد پژوهش

20 - ارتباط با خدا واحد تحقیقات

21 - از زلال ولا یتو واحد تحقیقات

22 - اسلام شناسی و پاسخ به شبها تعالی اصغر رضوانی

23 - امامت، غیبت، ظهور واحد پژوهش

24 - امامت و غیبت از دیدگاه علم کلامعلم الهدی / واحد تحقیقات

25 - امامت و ولایت در امالی شیخ صدوقسیّد محمد حسین کمالی

26 - امام رضا، امام مهدی و حضرت معصومه علیهم السلام (روسی) آلمات آبسالیکوف

27 - امام رضا علیه السلام در رزمگاه ادیانشهراب علوی

28 - امام شناسی و پاسخ به شبها تعالی اصغر رضوانی

29 - انتظار بهار و بارا واحد تحقیقات

30 - انتظار و انسان معاصر عزیز الله حیدری

31 - اهمیت اذان و اقامه محمد محمدی استهاردی

32 - با اولین امام در آخرین پیامحسین ایرانی

33 - با مدد بشریت محمد جواد مرّوجی طبی

34 - بهتر از بهار / کودکشمی (فاطمه) و فائزی

35 - پرچمدار نینوامحمد محمدی اشتهرادی

36 - پرچم هدایتمحمد رضا اکبری

37 - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و ترویسیم و خشنونت طلبیعلی اصغر رضوانی

38 - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و جهاد و بردہ داریعلی اصغر رضوانی

39 - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و حقوق اقلیت ها و ارتدادعلی اصغر رضوانی

40 - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و حقوق زنعلی اصغر رضوانی

41 - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و صلح طلبیعلی اصغر رضوانی

42 - تاریخ امیر المؤمنین علیه السلام / دو جلد شیخ عباس صفایی حائری

43 - تاریخ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله/دو جلد شیخ عباس صفایی حائری

44 - تاریخچه مسجد مقدس جمکران(فارسی، عربی، اردو، انگلیسی) واحد تحقیقات

45 - تاریخ سید الشهداء علیه السلام مشیخ عباس صفایی حائری

46 - تجلیگاه صاحب الزمان علیه السلام مسید جعفر میرعظیمی

47 - تشریف یافتگان (چهار دفتر)میرزا حسین طبرسی نوری

48 - جلوه های پنهانی امام عصر علیه السلام محسین علی پور

49 - چهارده گفتار ارتباط معنوی با حضرت مهدی علیه السلام محسین گنجی

50 - چهل حدیث /امام مهدی علیه السلام در کلام امام علی علیه السلام مسید صادق سیدزنزاد

51 - چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله احمد سعیدی

52 - حضرت مهدی علیه السلام فروغ تابان ولا یتمحمد محمدی اشتهرادی

53 - حکمت های جاوید محمد حسین فهیم نیا

54 - ختم سوره های یس و واقعه واحد پژوهش

55 - خزانه اشعار (مجموعه اشعار) عباس حسینی جوهری

56 - خورشید غایب (مختصر نجم الثاقب) رضا استادی

57 - خوشه های طلایی (مجموعه اشعار) محمد علی مجاهدی (پروانه)

58 - دار السلام شیخ محمود عراقی میثمی

59 - داستان هایی از امام زمان علیه السلام محسن ارشاد

60 - داغ شقايق (مجموعه اشعار) علی مهدوی

61 - در انتظار منجی (روسی) آلمات آبسالیکوف

62 - در جستجوی نور صافی، سبحانی، کورانی

63 - در کربلا چه گذشت؟ (ترجمه نفس المهموم) شیخ عباس قمی / کمره ای

64 - دفاع از حریم امامت و ولایت (مختصر شب های پیشاور) کریم شنبی

65 - دلشده در حسرت دیدار دوستزهرا قزلقاشی

66 - دین و آزادی محمد حسین فهیم نیا

67 - رجعت یا حیات دویارها حمد علی طاهری ورسی

68 - رسول ترک محمد حسن سیف اللهی

69 - روزنه هایی از عالم غیبی سید محسن خرّازی

70 - زیارت ناحیه مقدسه واحد تحقیقات

71 - سحاب رحمت عباس اسماعیلی یزدی

72 - سخنرانی مراجع در مسجد جمکران واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران

73 - سرود سرخ اناراللهه بهشتی

74 - سقا خود تشنۀ دیدار طهورا حیدری

75 - سلفی گری (وهایت) و پاسخ به شبها تعالی اصغر رضوانی

76 - سیاحت غریباً نجفی قوچانی

77 - سیمای امام مهدی علیه السلام در شعر عربیدکتر عبد الله

78 - سیمای جهان در عصر امام زمان علیه السلام (دوجلدی) محمد امینی گلستانی

79 - سیمای مهدی موعد علیه السلام در آئینه شعر فارسی محمد علی مجاهدی (پروانه)

80 - شرح زیارت جامعه کبیره (ترجمه الشموس الطالعه) محمد حسین نائیجی

81 - شمس وراء السحاب / عربیالسید جمال محمد صالح

82 - صبح فرا می رسدمؤسسه فرهنگی تربیتی توحید

83 - ظهر حضرت مهدی علیه السلام سید اسد الله هاشمی شهیدی

84 - عاشورا تجلی دوستی و دشمنی سید خلیل حسینی

85 - عریضه نویسی سید صادق سیدنژاد

86 - عطر سیح احمد حجّتی

87 - عقد الدرر فی أخبار المنتظر علیه السلام / عربیالمقدس الشافعی

88 - علی علیه السلام مروارید ولا یتوحد تحقیقات

89 - علی علیه السلام و پایان تاریخسید مجید فلسفیان

90 - غدیر خم (روسی، آذری لاتین) علی اصغر رضوانی

91 - غدیرشناسی و پاسخ به شبها تعالی اصغر رضوانی

92 - فتنه و هایاتعلی اصغر رضوانی

93 - فدک ذوالفقار فاطمه علیهاالسلام مسید محمد واحدی

94 - فرهنگ اخلاقعباس اسماعیلی یزدی

95 - فرهنگ تربیتعباس اسماعیلی یزدی

96 - فرهنگ درمان طبیعی بیماری ها(پخش)حسن صدری

97 - فوز اکبر محمد باقر فقیه ایمانی

98 - فریادرسحسن محمودی

99 - قصه های تربیتیمحمد رضا اکبری

100 - کرامات المهدی علیه السلام واحد تحقیقات

101 - کرامات های حضرت مهدی علیه السلام واحد تحقیقات

102 - کمال الدین و تمام النعمه (دو جلد)شیخ صدقه رحمة الله/منصور پهلوان

103 - کهکشان راه نیلی (مجموعه اشعار)حسن بیاتانی

104 - گردی از رهگذر دوست (مجموعه اشعار)علی اصغر یونسیان (ملتجی)

105 - گفتمان مهدویتآیت الله صافی گلپایگانی

106 - گنجینه نور و برکت، ختم صلواتمرحوم حسینی اردکانی

107 - مام فضیلت هاعباس اسماعیلی یزدی

108 - مشکاه الانوار علامه مجلسی رحمة الله

109 - مفرد مذکر غائبعلی مؤذنی

110 - مکیال المکارم (دو جلد)موسی اصفهانی / حائری قزوینی

- 111 - منازل الآخره، زندگی پس از مرگ شیخ عباس قمی رحمه الله
- 112 - منجی موعود از منظر نهج البلاغه حسین ایرانی
- 113 - منشور نینوامجید حیدری فر
- 114 - موعودشناسی و پاسخ به شبهاتعلی اصغر رضوانی
- 115 - مهدی علیه السلام تجسس امید و نجاتعزیز الله حیدری
- 116 - مهدی منتظر علیه السلام در اندیشه اسلامیالعمیدی / محبوب القلوب
- 117 - مهدی موعود علیه السلام، ترجمه جلد 13 بحار - دو جلد علامه مجلسی رحمه الله/ارومیه ای
- 118 - مهربان تر از مادر / نوجوانحسن محمودی
- 119 - مهر بیکرانمحمد حسن شاه آبادی
- 120 - میثاق منتظران (شرح زیارت آل یس) سید مهدی حائری قزوینی
- 121 - ناپیدا ولی با ما / (فارسی ، ترکی استانبولی ، انگلیسی ، بنگالا) واحد تحقیقات
- 122 - نجم الثاقب میرزا حسین نوری رحمه الله
- 123 - نجم الثاقب (دوجلدی) میرزا حسین نوری رحمه الله
- 124 - ندای ولايتبنیاد غدیر
- 125 - نشانه های ظهور او محمد خادمی شیرازی
- 126 - نشانه های یار و چکامه انتظار مهدی علیزاده
- 127 - نگاهی به مسیحیت و پاسخ به شبهاتعلی اصغر رضوانی
- 128 - نماز شبوحد پژوهش مسجد مقدس جمکران
- 129 - نهج الكرامه گفته ها و نوشته های امام حسین علیه السلام محمد رضا اکبری

130 - و آن که دیرتر آمدالله بهشتی

131 - واقعه عاشورا و پاسخ به شبها تعالی اصغر رضوانی

132 - وظایف منتظران واحد تحقیقات

133 - ویژگی های حضرت زینب علیها السلام سید نور الدین جزائری

134 - هدیه احمدیه (جیبی، نیم جیبی) میرزا احمد آشتیانی رحمه الله

135 - همراه با مهدی منتظر مهدی فتلاوی / بیژن کرمی

136 - یاد مهدی علیه السلام محمد خادمی شیرازی

137 - یار غائب از نظر (مجموعه اشعار) محمد حجّتی

138 - ینابیع الحکمه / عربی - پنج جلد عباس اسماعیلی یزدی

جهت تهیه و خرید کتاب های فوق، می توانید با نشانی:

قم - صندوق پستی 617 ، انتشارات مسجد مقدس جمکران مکاتبه و یا با شماره تلفن های 0251 - 7253340 ، 7253700 تماس حاصل نمایید.

کتاب های درخواستی بدون هزینه پستی برای شما ارسال می گردد.

سایر نمایندگی های فروش:

تهران: 021 - 66928687 ، 66939083

یزد:

0351 - 2-6280671 ، 6246489

فریدونکار: 0122 - 5664212 - 14

ص: 95

بسمه تعالیٰ

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعة و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

